

ZARZĄDZENIE NR 5/2024
BURMISTRZA KLESZCZEL

z dnia 31 maja 2024 r.

w sprawie przedstawienia raportu o stanie Gminy Kleszczele za 2023 r.

Na podstawie art. 28aa ust. 1 i art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i poz. 721) zarządzam, co następuje:

§ 1. Przedstawia się raport o stanie Gminy Kleszczele za 2023 r. stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Raport, o którym mowa w § 1, podlega przedłożeniu Radzie Miejskiej w Kleszczelach oraz publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Kleszczelach.

§ 3. Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Gminy.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Burmistrz

Mirosław Markiewicz

RAPORT

O STANIE GMINY KLESZCZELE

za 2023 r.

KLESZCZELE

Kleszczele, maj 2024 r.

Spis treści

WSTĘP	4
I. INFORMACJE OGÓLNE	4
II. SYTUACJA FINANSOWA GMINY	7
III. INFORMACJE O ZADANIACH INWESTYCYJNYCH.....	13
IV. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	13
V. INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMÓW, POLITYK, STRATEGII	16
1. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Kleszczele na lata 2022 – 2026.....	16
2. Roczny program współpracy Gminy Kleszczele z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2023 r.....	17
3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kleszczele na lata 2017-2024.....	18
4. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025	19
6. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.....	25
7. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Kleszczele w 2023 r.	26
8. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kleszczele	27
9. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Kleszczele na lata 2020-2032	28
VI. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W KLESZCZELACH	28
1. Oświata.....	34
2. Kultura i dziedzictwo narodowe.....	41
3. Pomoc społeczna	51
2. Ochrona przeciwpożarowa	53
5. System gospodarowania odpadami komunalnymi	54
6. Gospodarka wodno - ściekowa.....	55
7. Drogi gminne.....	56
8. Zamówienia publiczne	57
9. Sprawy administracyjne	58

<i>Spis tabel:</i>	59
<i>Spis wykresów:</i>	59

WSTĘP

Raport o stanie gminy Kleszczele opracowano w związku z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.).

Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza Kleszczel w 2023 r., w szczególności realizację polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Miejskiej w Kleszczelach.

Celem przygotowania raportu jest uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy Kleszczele. Zgromadzone w nim zostały szczegółowe dane o aspektach funkcjonowania gminy w roku 2023.

Informacje zawarte w raporcie posłużą mieszkańcom Gminy Kleszczele do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy.

I. INFORMACJE OGÓLNE

Gmina Kleszczele o ogólnej powierzchni 14 262 ha położona jest w południowo-wschodniej części województwa podlaskiego, w powiecie hajnowskim. Od wschodu teren gminy przylega do granicy Państwa, od południa graniczy z gminą Czeremcha i Milejczyce, od zachodu - z gminą Boćki, od północy z gminą Orla i Dubicze Cerkiewne. Gmina jest jedną z kilkuset gmin leżących na terenie obszaru funkcjonalnego Zielonych Płuc Polski. Ponadto gmina położona jest na obrzeżach Puszczy Białowieskiej (obiekt przyrodniczy wpisany na listę Dziedzictwa Światowego).

Siedzibą administracyjną jest miasto Kleszczele oddalone od Białegostoku o 75 km oraz o 25 km od Hajnówki – siedziby powiatu. Przez gminę przebiega linia kolejowa Siedlce - Białystok oraz droga krajowa do przejścia granicznego z Białorusią w Połowcach oddalonego od Kleszczel o 12 km.

Gęstość zaludnienia wynosi 16 osób/km². Na terenie gminy jest 14 sołectw: Biała Straż, Dasze, Dobrowoda, Gruzka, Kuraszewo, Piotrowszczyzna, Pogreby, Policzna, Repczyce, Saki, Suchowolce, Toporki, Zaleszany i Żuki.

Według stanu na 31 grudnia 2023 r., liczba ludności gminy Kleszczele zameldowanej na pobyt stały wyniosła 2.257 osoby, w tym 1.132 kobiety (50,15 %) i 1.125 mężczyzn (49,85 %).

Tabela 1. Mieszkańcy gminy Kleszczele (według stanu na 31.12.2023 r.)

<i>Miejscowość</i>	<i>Liczba mieszkańców</i>		
	<i>meldunek stały</i>	<i>meldunek czasowy</i>	<i>łącznie</i>
Kleszczele	1.144	17	1.161
Biała Straż	19	0	19
Dasze	173	0	173
Dobrowoda	229	2	231

Gruzka	31	0	31
Kośna	3	0	3
Kuraszewo	41	1	42
Piotrowszczyzna	22	0	22
Pogreby	53	0	53
Policzna	111	9	120
Repczyce	39	0	39
Saki	120	0	120
Suchowolce	107	1	108
Toporki	85	0	85
Zaleszany	46	0	46
Żuki	34	0	34
Łącznie:	2.257	30	2.287

Liczba mieszkańców od lat przejawia tendencję spadkową. W okresie od początku do końca 2023 r. liczba mieszkańców zmniejszyła się o 45 osób.

Na początek 2023 r. na terenach miejskich mieszkało 1.169 osób, a na terenach wiejskich 1.133 osób. Na koniec 2023 r. dane te przedstawiały się następująco: na terenach miejskich mieszkało 1144 osób, a na terenach wiejskich 1.113 osób. W 2023 r. narodziło się w gminie 8 dzieci, w tym 5 dziewczynek i 3 chłopców, a zmarło 47 osób, w tym 28 kobiet i 19 mężczyzn. Na pobyt czasowy zameldowało się 18 osób, w tym 12 cudzoziemców, a wymeldowało się 7 osób, w tym 3 cudzoziemców. Na pobyt stały zostało zameldowanych 58 osób (w tym 21 osób spoza gminy), a wymeldowano 56 osób.

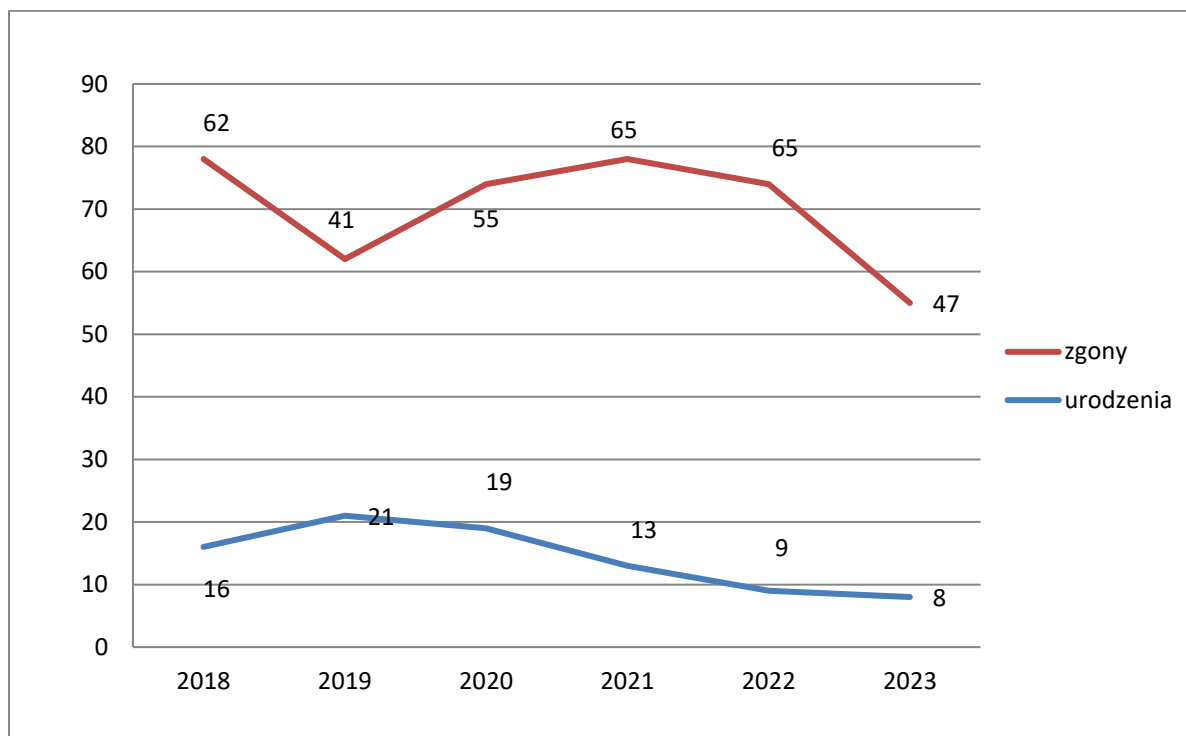
Liczba ludności gminy stanowi 5,70 % ludności powiatu, 0,205 % ludności województwa. W latach 2018 - 2023 liczba ludności spadła o 9,02 %.

Tabela 2. Dane demograficzne w latach 2018 – 2023 (*meldunek stały*)

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Urodzenia	16	21	19	13	9	8
Zgony	62	41	55	65	65	47
Liczba ludności	2.502	2.483	2.428	2.385	2.302	2.257

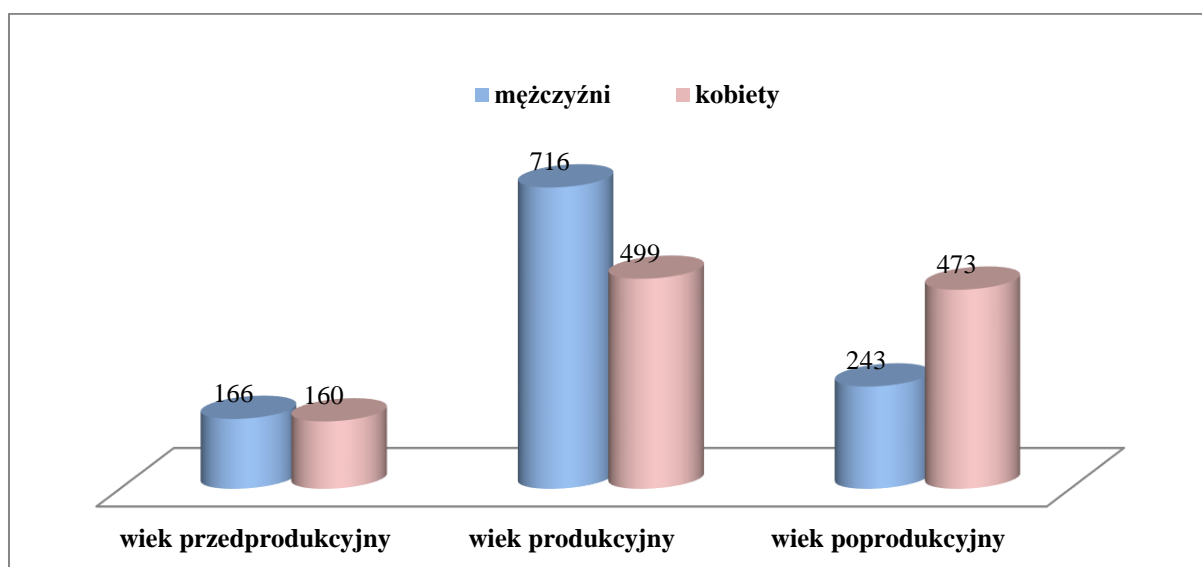
Spadek liczby ludności jest spowodowany ujemnym przyrostem naturalnym oraz ujemnym saldem migracji. Ważną przyczyną migracji jest brak pracy. Przyrost naturalny w latach 2018 – 2023 obrazuje poniższy wykres.

Wykres 1. Przyrost naturalny w latach 2018 – 2023

Struktura ludności gminy na koniec 2023 przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły **14,44** %, osoby w wieku produkcyjnym **53,84** %, a w wieku poprodukcyjnym **31,72** %.

Wykres 2. Struktura ludności w 2023 r.

Struktura wieku ludności Gminy Kleszczele nie jest korzystna ze względu na duży udział ludności w wieku nieprodukcyjnym (86 osób) na 100 osób w wieku produkcyjnym. Struktura ludności w wieku nieprodukcyjnym charakteryzuje się mniejszym udziałem dzieci i młodzieży, tj. 326 osób, większym natomiast udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym – 716 osób.

Na terenie Gminy Kleszczele według stanu na dzień 31.12.2023 r., było zarejestrowanych w CEIDG 67 podmiotów wykonujących działalność gospodarczą z głównym miejscem wykonywania działalności na terenie gminy, w tym 45 aktywnych i 22 z zawieszoną działalnością oraz 94 podmiotów wykreślonych. Głównym przedmiotem działalności było wykonywanie robót budowlanych i wykończeniowych. W 2023 r. do CEIDG złożono 1 wniosek zgłoszenia działalności gospodarczej, 5 wniosków o zawieszenie działalności, 1 wniosek o zakończeniu działalności oraz 9 wniosków dotyczących zmian. Wydano 2 zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

W gminie funkcjonują następujące jednostki organizacyjne:

- 1) Urząd Miejski w Kleszczelach
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczelach
- 3) Szkoła Podstawowa w Kleszczelach
- 4) Przedszkole w Kleszczelach
- 5) Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Kleszczelach
- 6) Miejska Biblioteka Publiczna w Kleszczelach.

Urząd Miejski w Kleszczelach w 2023 r. realizował spoczywające na gminie zadania własne, zadania zlecone oraz zadania wykonywane na podstawie porozumienia z organami rządowymi i zadania publiczne powierzone gminie w ramach porozumienia. W 2023 r. strukturę organizacyjną urzędu tworzyły następujące komórki organizacyjne: Referat Finansowy, Referat Organizacyjny, Referat Inwestycji i Środowiska oraz Urząd Stanu Cywilnego. Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. w Urzędzie zatrudnionych było 23 pracowników na stanowiskach urzędniczych, pomocniczych i obsługi. Przeciętne zatrudnienie w 2023 r. wyniosło 22,6 etatu, w tym w ramach robót publicznych 3,8 etatu. W roku sprawozdawczym na 3 stanowiska urzędnicze ogłoszono 6 naborów i w wyniku przeprowadzonych procedur zatrudniono na tych stanowiskach 3 pracowników. W ramach robót publicznych zatrudniano 6 pracowników.

II. SYTUACJA FINANSOWA GMINY

Budżet Gminy Kleszczele na 2023 r. uchwalony został uchwałą Nr XXIX/250/2022 Rady Miejskiej w Kleszczelach z dnia 29 grudnia 2022 r. W okresie objętym informacją dokonano zmian planowanych dochodów i wydatków budżetowych na mocy podjętych 5 uchwał Rady Miejskiej w Kleszczelach oraz 12 zarządzeń Burmistrza Kleszczel. Plan budżetu według stanu na dzień 31.12.2022 r. ukształtował się następująco:

- 1) dochody ogółem 28.809.415,20 zł, z tego:
 - a) dochody bieżące w wysokości 12.679.724,20 zł, w tym:
 - dochody zadań własnych w kwocie 10.593.439,90 zł,
 - dochody zadań zleconych w kwocie 2.086.284,30 zł,
 - b) dochody majątkowe w wysokości 16.129.691,00 zł, w tym dochody ze sprzedaży majątku w wysokości 323.691,00 zł,

2) wydatki ogółem 31.483.566,20 zł, z tego:

a) wydatki bieżące w 13.438.995,20 zł, w tym:

- wydatki na zadania własne w wysokości 11.354.580,00 zł,
- wydatki zadań zleconych w wysokości 2.084.414,30 zł,

b) wydatki majątkowe 18.044.571,00 zł w ramach zadań własnych.

Wykonanie dochodów według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. ogółem wyniosło 17.229.248,67 zł, co stanowi 59,81% planu rocznego, z tego:

- dochody zadań własnych bieżących wykonano na kwotę 15.159.883,16 zł, w tym dochody majątkowe na kwotę 107.045,44 zł,
- dochody związane z realizacją zadań zleconych bieżących wykonano na kwotę 2.069.365,51 zł.

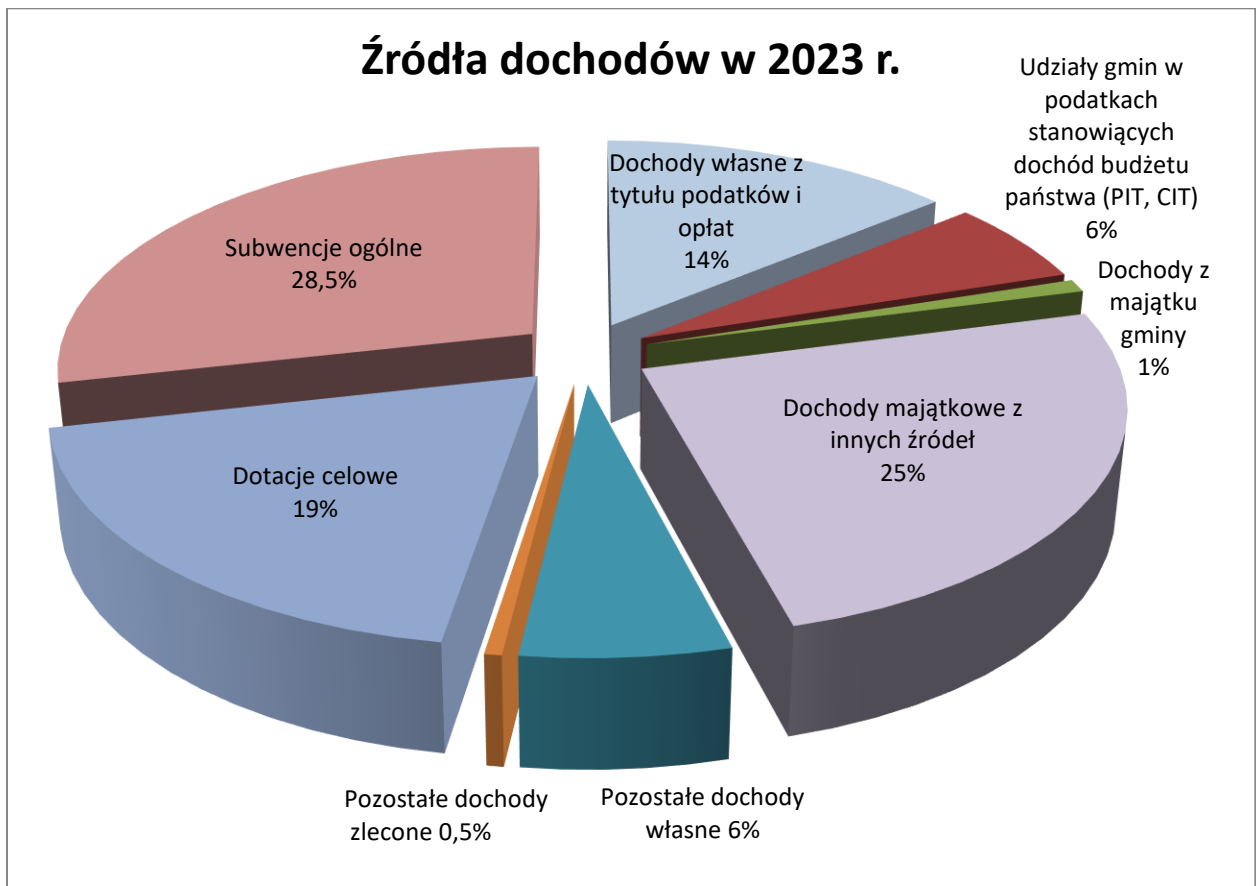
Tabela 3. Wykonanie planu dochodów według źródeł

Źródła dochodów	Wykonanie [w zł]	Udział w dochodach ogółem(%)
Dochody własne z tytułu podatków i opłat	2.466.020	14%
Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (PIT, CIT)	1.054.799	6%
Dochody z majątku gminy	107.045	1%
Dochody majątkowe z innych źródeł	4.331.779	25%
Pozostałe dochody własne	1.072.789	6%
Pozostałe dochody zlecone	81.940	0,5%
Dotacje celowe	3.207.744	19%
Subwencje ogólne	4.907.133	28,5%
RAZEM DOCHODY	17.229.249	

Największą pozycję dochodów budżetu stanowiły subwencje ogólne, które wpłynęły w łącznej wysokości 4.907.133 zł, co stanowi 28,5 % dochodów ogółem, w tym subwencja oświatowa w kwocie 1.769.204 zł. Drugą co do wielkości pozycją dochodową są dochody majątkowe z innych źródeł, które wyniosły 4.331.779 zł. Kolejną pozycją to dotacje z budżetu państwa w kwocie 3.207.744 zł, które stanowią 19 % dochodów ogółem, głównie na świadczenia rodzinne i pomoc społeczną oraz pozostałe dochody zlecone. Następne pozycje to dochody własne z tytułu podatków i opłat, które wyniosły 2.466.020 zł, co stanowi 14 % dochodów ogółem, pozostałe dochody własne w kwocie 1.080.369 zł (6%), udziały gmin w podatkach (PIT, CIT) w kwocie 1.054.799 zł (6%), dochody z majątku gminy w kwocie 107.045 zł (1%). Ostatnią pozycję w strukturze dochodów stanowią pozostałe dochody zlecone, w tym dodatek węglowy z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 oraz środki na dodatkowe zadania oświatowe obywateli Ukrainy w łącznej kwocie 81.940 zł (0,5%).

Strukturę dochodów gminy w 2023 r. przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Struktura dochodów w 2023 r.

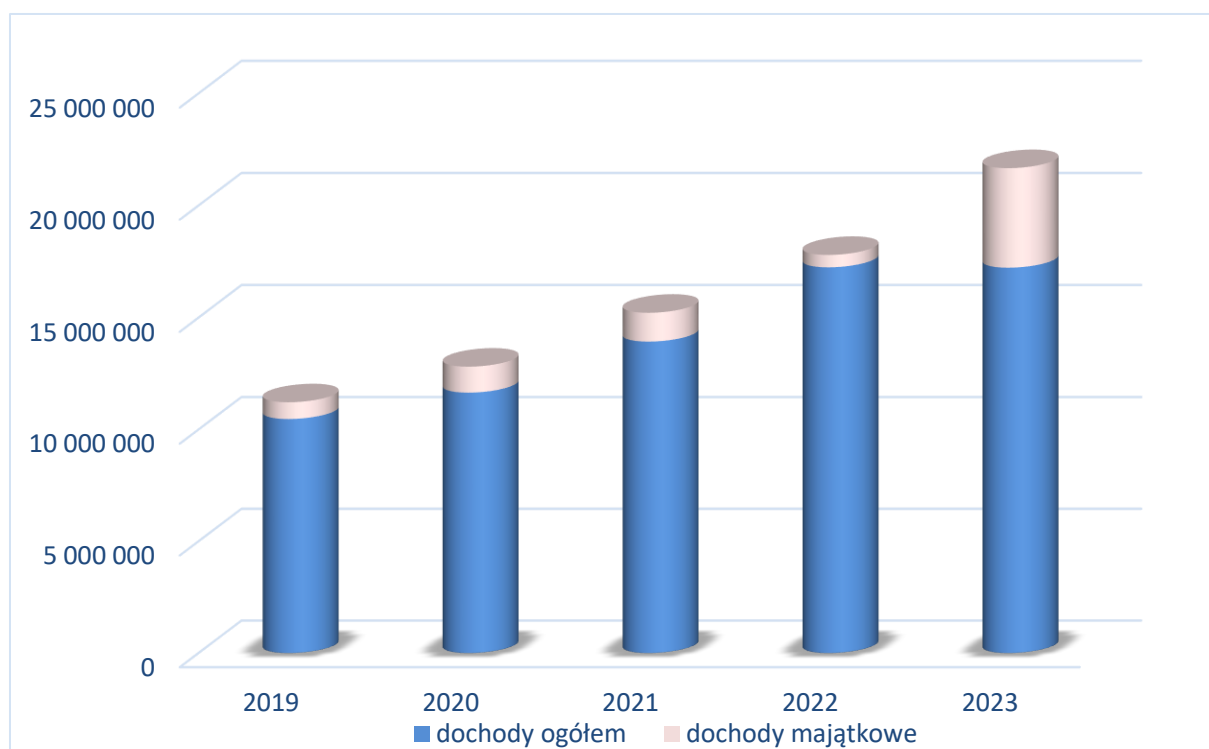

Dochody gminy na przestrzeni lat 2019 – 2023 przedstawia poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 4. Dochody gminy w latach 2019 – 2023

Rok	Dochody			Udział dochodów majątkowych
	ogółem	bieżące	majątkowe	
2019	10.470.807	9.720.440	750.368	7 %
2020	11.651.608	10.490.108	1.161.500	10 %
2021	13.931.990	12.646.401	1.285.589	9 %
2022	17.245.283	16.722.765	522.518	3%
2023	17 229 249	12 790 425	4 438 824	26 %

Wykres 4. Dochody gminy w latach 2019 – 2023

W 2023 r. realizacja wydatków ogółem wyniosła 16.271.914,22 zł, co stanowi 51,69 % planu rocznego, w tym:

- 1) wydatki na podstawie porozumień z JST zrealizowano w wysokości 38.999,17 zł,
- 2) wydatki na zadania własne zrealizowano w wysokości 14.165.419,63 zł,
- 3) wydatki na zadania zlecone zrealizowano w wysokości 2.067.495,42 zł.

Wykonanie wydatków w podziale na wydatki bieżące i majątkowe przedstawia się następująco:

- 1) wydatki bieżące osiągnęły wartość 11.576.910,87 zł,
- 2) wydatki majątkowe wykonano w wysokości 4.695.003,35 zł.

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wyniósł 28,86 %.

Tabela 5. Wykonanie planu wydatków według źródeł

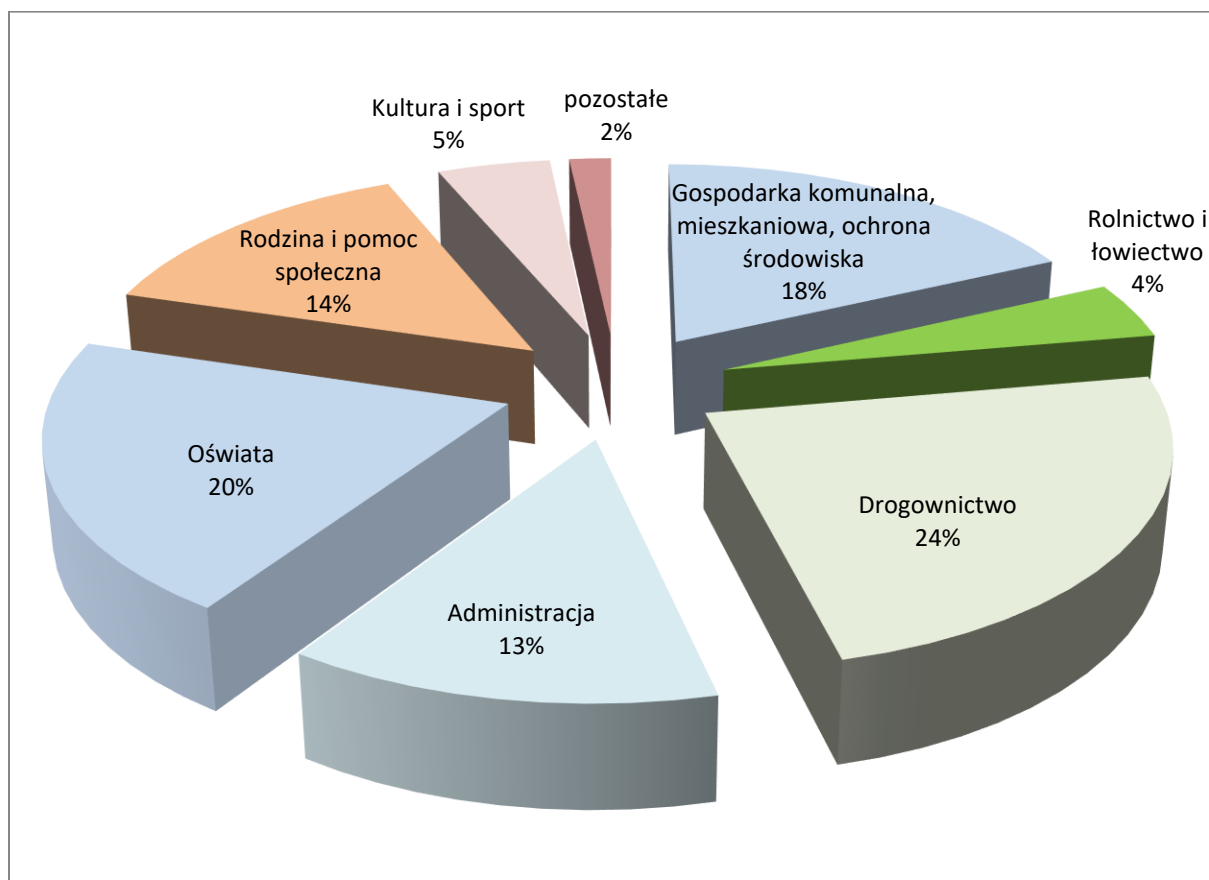
Rodzaje wydatków	Wykonanie w zł	Udział w wydatkach ogółem
Gospodarka komunalna, mieszkaniowa, ochrona środowiska	2 938 767	18 %
Rolnictwo i łowiectwo	688 899	4 %
Drogownictwo	3 903 292	24 %
Administracja	2 123 765	13 %
Oświata	3 303 793	20 %

Rodzina i pomoc społeczna	2 276 335	14 %
Kultura i sport	757 510	5 %
pozostałe	279 553	2 %
RAZEM WYDATKI	16 271 914	

Największą pozycję wydatków stanowią wydatki na drogownictwo w kwocie 3.903.292 zł, co stanowi 24% wydatków ogółem. Kolejną pozycję stanowią wydatki na oświatę w kwocie 3.303.793 zł (20%). Wydatki na realizację zadań z zakresu gospodarki komunalnej, mieszkaniowej i ochrony środowiska wykonano w kwocie 2.938.767 zł (18%). Następne pozycje wydatków kształtują się następująco: świadczenia rodzinne i pomoc społeczna w kwocie 2.276.335 zł, co stanowi 14 % wydatków ogółem, wydatki na administrację w kwocie 2.123.765 zł, co stanowi 13 % wydatków ogółem, na kulturę i sport w kwocie 757.510 zł (5%), rolnictwo i łowiectwo w kwocie 688.899 zł (4%), pozostałe wydatki w kwocie 279.553 zł (2%).

Strukturę wydatków przedstawia poniższy wykres.

Wykres 5. **Struktura wydatków w 2023 r.**

Planowany deficyt budżetu na 31.12.2023 r. wynosił 2.674.151,00 zł, jednak rok budżetowy 2023 zakończono nadwyżką w kwocie 957.334,45 zł.

Dochody na jednego mieszkańca wyniosły 7.633,69 zł, natomiast wydatki 7.209,53 zł.

Zadłużenie gminy według stanu na 31.12.2023 r. wyniosło 430.660,00 zł z tytułu pożyczki zaciągniętej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej oraz remont sieci wodociągowej w ul. Kolejowej i Źródlanej w Kleszczelach” z terminem spłaty do 30 czerwca 2028 r.

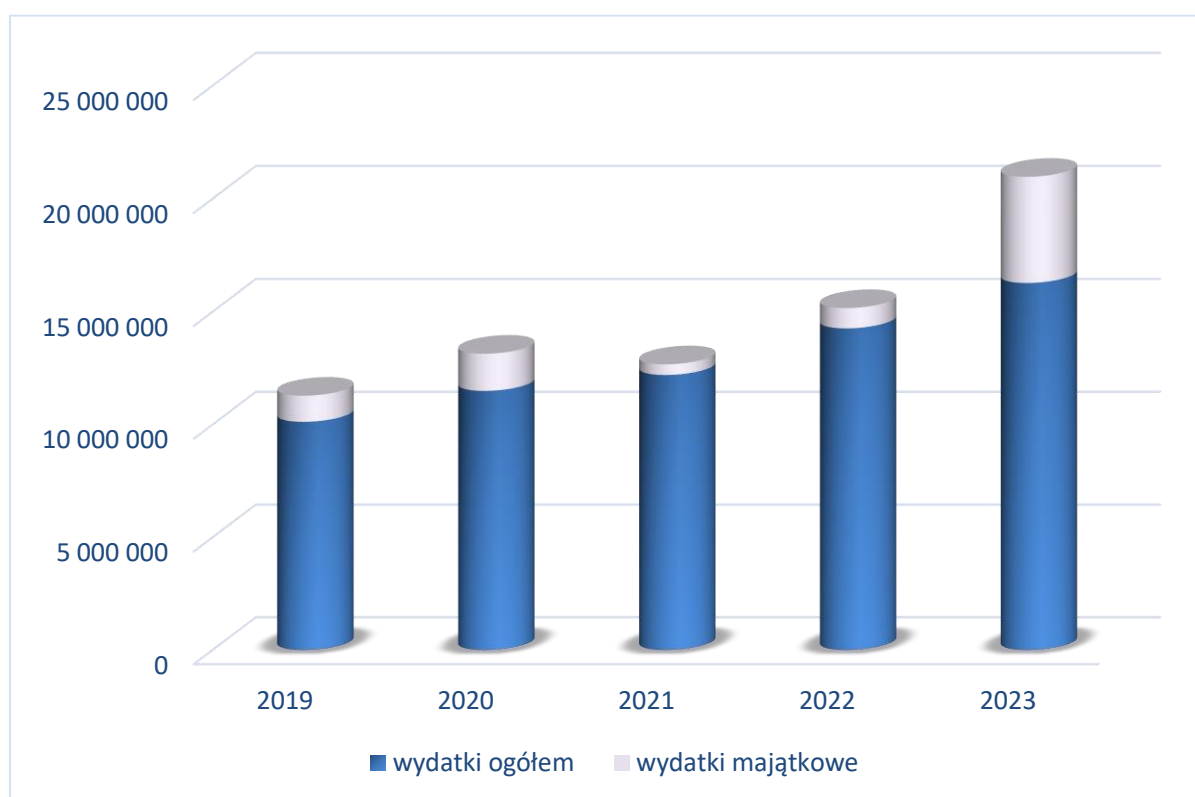
W 2023 r. nie zostały wyodrębnione środki finansowe w ramach funduszu sołeckiego.

Wydatki gminy na przestrzeni lat 2019 – 2023 przedstawia poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 6. Wydatki gminy w latach 2019 – 2023

Rok	Wydatki w zł		Udział wydatków majątkowych
	ogółem	majątkowe	
2019	10 122 532	1 158 912	11 %
2020	11 494 800	1 647 914	14 %
2021	12 200 013	473 451	4 %
2022	14.263.675	898.888	6 %
2023	16.271.914	4.695.003	29 %

Wykres 6. Wydatki gminy w latach 2019 – 2023

III. INFORMACJE O ZADANIACH INWESTYCYJNYCH

W 2023 r. Gmina Kleszczele zrealizowała następujące zadania inwestycyjne i remontowe:

- 1) przebudowa drogi gminnej Saki – Grabowiec – całkowita wartość zadania wynosiła 2.951.877,00 zł, w tym dofinansowanie z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych 2.804.283,15 zł, wkład własny 147.593,85 zł;
- 2) remont drogi gminnej Nr 109155B oraz 109150B do wsi Zaleszany i Saki, wartość zadania 799.942,80 zł. Zadanie zrealizowane przy udziale środków pochodzących z budżetu województwa podlaskiego;
- 3) przebudowa infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą – całkowita wartość zadania 6.779.505,00 zł, w tym dofinansowanie z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych 6.368.325,00, wkład własny 411.180,00 zł. W ramach zadania przebudowane zostaną następujące drogi: Zaleszany - Toporki, ul. Wiśniowa i ul. Wschodnia w Kleszczelach, droga w miejscowości Zaleszany i Biała Straż. Inwestycja została rozpoczęta w 2023 r., planowany termin zakończenia zadania 30.09.2024 r.;
- 4) budowa ścieżki edukacyjno-turystycznej wokół zalewu „Repczyce” – całkowita wartość zadania wynosi 4.165.200,00 zł, w tym dofinansowanie z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych 3.600.000,00 zł, wkład własny 565.200,00 zł. W ramach zadania wykonana zostanie ścieżka edukacyjno-turystyczna, wieża widokowa do 25 m, wiata rekreacyjno-sceniczna oraz dwa pomosty molo. Zadanie zostało rozpoczęte w 2023 r., planowany termin zakończenia zadania 31.10.2024 r.;
- 5) przebudowa budynku świetlicy wiejskiej we wsi Gruzka wraz zagospodarowaniem terenu w sąsiedztwie Osiedla byłego PGR – całkowita wartość zadania wynosi 1.196.270,00 zł, w tym dofinansowanie z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych 1.143.924,60 zł, wkład własny 52.345,40 zł. W ramach zadania zostanie wyremontowana świetlica wiejska w miejscowości Gruzka oraz zostanie wybudowany plac zabaw przy ul. Akacjowej w Kleszczelach. Zadanie zostało rozpoczęte w 2023 r., planowany termin zakończenia zadania 30.07.2024 r.
- 6) zakup sprzętu komputerowego w ramach dofinansowania ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa V: „Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia – REACT-EU”, działanie 5.1: „Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia na realizację projektu grantowego „Cyfrowa Gmina”. Realizację zadania rozpoczęto w 2022 r., natomiast zakończono w 2023 r. W ramach zadania został zakupiony sprzęt informatyczny (Serwer – 1 szt. , dysk – 2 szt., urządzenie wielofunkcyjne – 1 szt., laptop – 5 szt., stacja robocza – 9 szt., monitor – 4 szt. 4, UPS – 5 szt., drukarka kodów kreskowych – 1 szt.) oraz przeprowadzono diagnozę cyberbezpieczeństwa. Całkowity koszt zadania wynosił 98 936,11 zł.

IV. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Gmina Kleszczele posiada mienie komunalne na ogólną wartość 43.097.541,16 zł, w tym:

- 1) Urząd Miejski w Kleszczelach o wartości 34.012.327,16 zł,
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczelach o wartości 45.867,77 zł,
- 3) Szkoła Podstawowa w Kleszczelach o wartości 5.054.697,15 zł,

- 4) Przedszkole w Kleszczelach o wartości 124.579,71 zł,
- 5) Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Kleszczelach o wartości 3.832.115,13 zł,
- 6) Miejska Biblioteka Publiczna w Kleszczelach o wartości 27.954,24 zł.

Powierzchnia gruntów ogółem na dzień 31.12.2023 r. stanowi 233,7111 ha, w tym:

- 1) grunty w bezpośrednim zarządzie 227,7661 ha;
- 2) udział gminy we współwłasności w nieruchomościach 2,6594 ha,
- 3) grunty oddane w wieczyste użytkowanie 3,2856 ha.

Grunty oddane w dzierżawę dla osób prawnych i fizycznych na mocy umów zajmują powierzchnię 13,9653 ha.

Gmina posiada w swoim zasobie budynki:

- mieszkalne - 2 (Kleszczele, ul. Kolejowa, ul. Stacja Kolejowa), wartość 104.462 zł,
- gospodarcze - 8, wartość 61.029 zł,
- użytkowe – 11 (administracyjne, warsztaty, budynek rehabilitacji, budynek przychodni, oczyszczalnia, szatnia przy basenie, budynek biurowy), wartość 1.781.509 zł,
- budynki OSP – 5, wartość 313.559 zł,
- obiekty oświatowe – 1, wartość 5.054.697 zł,
- obiekty kulturalne – 11, wartość 2.498.640 zł.

Pozostałe mienie stanowią:

- obiekty inżynierii lądowej o wartości 27.445.572 zł,
- zestawy komputerowe – 58 szt., wartość 300.357 zł,
- zestawy prądowców, elektrownia oświetleniowa – 3, wartość 71.908 zł,
- wyposażenie kuchenne w Szkole Podstawowej w Kleszczelach – wartość 32.160 zł,
- urządzenia techniczne o wartości 1.145.808 zł,
- środki transportowe o wartości 2.051.747 zł,
- narzędzia, przyrządy i wyposażenie o wartości 153.693 zł.

Na mocy umów przekazano:

- budynek „Hładyszka tradycji - Centrum turystyczne”, budynek na wypożyczalnię i przechowalnię rowerów oraz budynki świetlic wiejskich dla Miejskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Kleszczelach – umowa użyczenia zawarta w 2009 r., aneks do umowy z dnia 1.04.2010 r.,
- kompleks boisk sportowych: „Moje boisko – Orlik 2012” oraz teren basenu kąpielowego – umowa użyczenia z dnia 04.04.2012 r.,
- część działki oraz budynki dla Szkoły Podstawowej w Kleszczelach w trwały zarząd na mocy decyzji Burmistrza Kleszczel z dnia 6.09.2011 r. z przeznaczeniem na działalność statutową,
- sieć wodociągowa i kanalizacyjna przekazana dla Spółki „Wodociągi Podlaskie” Sp. z o.o w Białymstoku. Jednostka ta świadczy usługi dla ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków,
- budynki dla jednostek OSP – umowa użyczenia zawarta w 2006 r.

Na mocy umów wdzierżawionych jest:

- 13,9653 ha gruntów dla rolników indywidualnych,

- część działki o pow. 400 m² położonej w Kleszczelach dla PTK „Centertel” Sp. z o.o. w Warszawie z przeznaczeniem na cele techniczne związane z funkcjonowaniem sieci telefonii komórkowej. Umowa dzierżawy zawarta została w dniu 30.08.2001 r. Dzierżawca opłaca miesięcznie czynsz, który jest waloryzowany na koniec każdego roku dzierżawy średniorocznym wskaźnikiem wzrostu cen i usług konsumpcyjnych ogłoszonym przez prezesa GUS na koniec roku kalendarzowego,
- działka o pow. 2,6840 ha położona na terenie gm. Kleszczele - SPOWER KZDK 5 Sp. z o.o. w celu eksploatacji instalacji oraz urządzeń elektrowni fotowoltaicznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą - dzierżawca opłaca roczny czynsz, który jest waloryzowany rokrocznie wg wskaźnika cen, towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni podawany w formie Obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Umowa została zawarta w 2017 r.
- lokal o pow. 35 m² przy ul. Kolejowej w Kleszczelach – zakład fryzjerski, umowa najmu lokalu użytkowego z dnia 17.10.2017 r.,
- lokal o pow. 22 m² przy ul. Kolejowej w Kleszczelach – służy jako pomieszczenie biurowe do prowadzenia jednoosobowej działalności gospodarczej, umowa najmu lokalu użytkowego z dn. 05.02.2021 r.,
- lokal użytkowy o pow. 61,10 m² przy ul. Nowej 2 w Kleszczelach - gabinet rehabilitacji, umowa użyczenia z dnia 10.03.2015 r. i aneks nr 1 z dnia 30.03.2015 r.,
- budynek przychodni w Kleszczelach na działalność NZOZ i gabinetu stomatologicznego,
- działka o pow. 9,1637 ha oraz działka o pow. 10,3246 ha położone na terenie gm. Kleszczele - EPV POLANKA 1 Sp. z o. o. w celu eksploatacji instalacji oraz urządzeń elektrowni fotowoltaicznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą - dzierżawca opłaca roczny czynsz, który jest waloryzowany rokrocznie wg wskaźnika cen, towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni podawany w formie Obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Umowa została zawarta w dniu 08.02.2023 r.

Na podstawie umów użyczenia przekazano do bezpłatnego używania:

- nieruchomość o pow. 0,1304 ha położoną w obrębie geodezyjnym Dobrowoda – wieś Repczyce z przeznaczeniem na utworzenie ośrodka rekreacyjno – szkoleniowego na potrzeby OSP w Kleszczelach,
- grunt o łącznej powierzchni 7,2 m² dla Podlaskiego Oddziału Okręgowego Polskiego Czerwonego Krzyża, na którym ustawiono 6 pojemników na odzież używaną,
- nieruchomość o pow. 0,1380 ha w obrębie geodezyjnym Kleszczele Zarządowi Wspólnot Mieszkaniowych przy ulicy Stacja Kolejowa do bezpłatnego używania na potrzeby własne mieszkańców na czas nieokreślony,
- część nieruchomości o pow. 198 m² w obrębie geodezyjnym Dobrowoda - wieś Repczyce, z przeznaczeniem na cele działalności statutowej Koła Wędkarskiego "ROZPIÓR" w Czeremsze.

Na podstawie porozumienia przekazano w bezpłatne użyczenie część działki nr 2621/1 obręb 0005 Kleszczele o pow. 25 m² w celu umieszczenia na niej pomiarowej stacji opadowej "Kleszczele" stanowiącej własność IMGW-PIB. Porozumienie zostało zawarte w dniu

21.06.2022 r. z Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowym Instytutem Badawczym.

Na mocy umowy użyczenia oddano w użyczenie sprzęt i oprogramowanie zakupione w ramach projektu "Elektroniczne usługi dla ludności województwa podlaskiego - część II Administracja samorządowa" dla jednostek organizacyjnych gminy:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczelach otrzymał skaner z oprogramowaniem i czytnik kodów o łącznej wartości 2.976 zł,
- 2) Szkoła Podstawowa w Kleszczelach otrzymała 20 laptopów z oprogramowaniem, czytnik kodów oraz komputer z oprogramowaniem o łącznej wartości 53.450 zł,
- 3) Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Kleszczelach otrzymał komputer z oprogramowaniem, skaner, czytnik kodów o łącznej wartości 7.416 zł,
- 4) Miejska Biblioteka Publiczna w Kleszczelach otrzymała laptop z oprogramowaniem, czytnik kodów o łącznej wartości 4.546 zł,
- 5) Przedszkole w Kleszczelach otrzymało laptop z oprogramowaniem, skaner, czytnik o łącznej wartości 7.325 zł.

Na podstawie protokołu przekazano Szkole Podstawowej w Kleszczelach na czas nieokreślony, bez obowiązku zwrotu 9 komputerów stacjonarnych o wartości 32.832,00 zł.

Na podstawie umowy użyczenia przekazano Szkole Podstawowej w Kleszczelach:

- 1) sprzęt komputerowy i oprogramowanie zakupione w ramach projektu "Zdalna Szkoła" (17 laptopów, 17 soft mcafee internet, 17 toreb do laptopów, 7 myszy bezprzewodowych) o łącznej wartości 44.872,74 zł,
- 2) sprzęt i oprogramowanie zakupione w ramach projektu "Zdalna Szkoła Plus" (9 laptopów, 18 tabletek, 18 etui do tabletek) o łącznej wartości 45.000,01 zł.

Gmina w 2010 r. wniosła do spółki prawa handlowego „Wodociągi Podlaskie” Sp. z o.o. w Białymstoku aport pieniężny w wysokości 10.000 zł.

V. INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMÓW, POLITYK, STRATEGII

1. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Kleszczele na lata 2022 – 2026

Program został przyjęty uchwałą XIX/169/2021 Rady Miejskiej w Kleszczelach z dnia 30 września 2021 r., realizując ustawowy obowiązek wynikający z art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

Na koniec 2023 r. mieszkaniowy zasób Gminy Kleszczele tworzyło 8 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 466,77 m², w tym:

- 1) 3 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 176,24 m² – znajdujące się w dwóch budynkach będących własnością Gminy;
- 2) 5 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 290,53 m² – znajdujących się w budynku będącym współwłasnością Gminy.

Tabela 7. Stan techniczny zasobu mieszkaniowego

Lp.	Adres lokalu	Powierzchnia użytkowa lokalu w m ²	Wyposażenie lokalu	Stan techniczny
1.	Kleszczele ul. Stacja Kolejowa 8G m. 2	44,60	instalacja wodociągowa i kanalizacyjna, łazienka z wc	zadowalający
2.	Kleszczele ul. Stacja Kolejowa 8G m. 3	44,00	instalacja wodociągowa i kanalizacyjna, łazienka z wc	zadowalający
3.	Kleszczele ul. Stacja Kolejowa 8G m. 5	61,10	instalacja wodociągowa i kanalizacyjna, łazienka z wc	zadowalający
4.	Kleszczele ul. Stacja Kolejowa 8G m. 6	61,13	instalacja wodociągowa i kanalizacyjna, łazienka z wc	zadowalający
5.	Kleszczele ul. Stacja Kolejowa 8G m. 7	79,70	instalacja wodociągowa i kanalizacyjna, łazienka z wc	zadowalający
6.	Kleszczele ul. Kolejowa 40	71,92	_____	zły
7.	Kleszczele ul. Plac Parkowy 9	62,80	instalacja wodociągowa i kanalizacyjna, łazienka z wc, centralne ogrzewanie	dobry
8.	Kleszczele ul. Plac Parkowy 9	41,52	instalacja wodociągowa i kanalizacyjna, łazienka z wc, centralne ogrzewanie	dobry

Na dzień 31 grudnia 2023 r. wynajmowanych było 3 z 8 lokali.

Lokal położony przy ul. Stacja Kolejowa 8G m. 2 ze względu na stan techniczny (konieczność przeprowadzenia gruntownego remontu) nie jest wynajmowany. Został on jednak wynajęty jako pomieszczenie tymczasowe dla osoby eksmitowanej przez komornika. Lokal położony przy ul. Stacja Kolejowa 8G m. 5 wymaga remontu po poprzednio zmarłym lokatorze i także nie jest wynajmowany. W budynku przy ul. Plac Parkowy 9 wynajmowany jest jeden lokal mieszkalny, drugi pozostaje wolny i wymaga remontu.

W 2023 r. nie wpłynął także żaden wniosek o wykup lokalu mieszkalnego znajdującego się w zasobie gminy.

2. Roczny program współpracy Gminy Kleszczele z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2023 r.

Roczny program współpracy Gminy Kleszczele z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2023 r. został przyjęty uchwałą Nr XXVII/238/2022 Rady Miejskiej w Kleszczelach z dnia 18 listopada 2022 r.

W Programie za priorytetowe obszary współpracy w 2023 r. uznano wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej oraz wspieranie wartościowych przedsięwzięć o charakterze lokalnym z zakresu kultury poprzez organizowanie festiwali, przeglądów, prezentacji i innych wydarzeń wzbogacających ofertę kulturalną Gminy, wspieranie projektów

z zakresu organizacji różnych form artystycznych dzieci i młodzieży, wspieranie promocji twórczości kulturalnej i ludowej, ochrony dóbr kultury i promocji dziedzictwa kulturowego.

Współpracę o charakterze finansowym planowano realizować przede wszystkim poprzez wspierania realizacji zadań publicznych w formie dotacji. W budżecie gminy zaplanowano na ten cel środki w kwocie 10.000 zł.

W dniu 26 kwietnia 2023 r. zarządzeniem Nr 323/2023 Burmistrza Kleszczel został ogłoszony otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w 2023 r. Na realizację zadań w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy w 2023 r. przeznaczono kwotę w wysokości 5.000 zł.

W odpowiedzi na ogłoszenie wpłynęła jedna oferta Uczniowskiego Ludowego Klubu Sportowego „Orzeł” przy Szkole Podstawowej w Kleszczelach na realizację zadania „Sport w Gminie Kleszczele”. W dniu 29 maja 2023 r. zawarto umowę. Wartość zrealizowanego zadania wyniosła 5.057,39 zł, w tym ze środków dotacji pokryto 98,87 % wartości całego zadania, tj. 5.000,00 zł. Dotację przeznaczono na organizację zawodów sportowych.

Do Urzędu Miejskiego w Kleszczelach nie wpłynęły oferty organizacji pozarządowych na realizację zadań w 2023 r. w trybie art. 19a ustawy.

Równolegle ze współpracą finansową z organizacjami pozarządowymi prowadzona była współpraca pozafinansowa, w ramach której udzielano uczestnikom programu pomocy w zakresie publikacji ważnych informacji na stronie internetowej urzędu, informowano organizacje o ogłoszonych konkursach ofert, nieodpłatnie udostępniano należące do Gminy Kleszczele obiekty sportowe (ORLIK 2012, sala gimnastyczna w Szkole Podstawowej w Kleszczelach), pomieszczenia na odbywanie spotkań.

W 2023 r. Gmina Kleszczele w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi konsultowała projekt uchwały Rady Miejskiej w Kleszczelach w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru lub ewidencji zabytków położonych lub znajdujących się na terenie gminy Kleszczele.

3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kleszczele na lata 2017-2024

Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kleszczele na lata 2017 – 2024 Rada Miejska w Kleszczelach przyjęła uchwałą Nr XVII/152/2017 z dnia 19 kwietnia 2017 r.

Celem strategii rozwiązywania problemów społecznych jest poprawa sytuacji osób dotkniętych problemami, z którymi nie są w stanie sobie poradzić, a tym samym uchronieniem ich przed wykluczeniem społecznym. W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kleszczele na lata 2017-2024 określone zostały kierunki działań zmierzających do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych. W dokumencie opisano trzy cele strategiczne, do których należą:

- 1) kompleksowa pomoc mieszkańcom i rodzinom,
- 2) rozwój usług na rzecz społeczności gminy,
- 3) zwiększenie poziomu bezpieczeństwa i integracji społecznej.

W ramach poszczególnych celów strategicznych Strategii Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczelach realizował szereg działań, jak:

- systematyczny monitoring problemów społecznych realizowany przez pracowników socjalnych,
- podniesienie poziomu życia osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- podniesienie poziomu życia osób i rodzin zmagających się z problemami w obszarze bezradności w spełnianiu roli opiekuńczo – wychowawczej lub potrzeby ochrony macierzyństwa,
- kontynuowanie działań pomocowych osobom uzależnionym i współuzależnionym,
- zwiększenie wiedzy w zakresie działalności instytucji pomocowych,
- stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Hajnówce w zakresie monitorowania zjawiska bezrobocia na terenie gminy Kleszczele,
- wspieranie rodzin zmagających się z bezrobociem, w tym współdziałal w angażowaniu na prace społeczno - użyteczne, prace interwencyjne oraz roboty publiczne,
- zwiększenie ilości i zróżnicowanie form spędzania wolnego czasu,
- tworzenie warunków do zmiany zachowań i postaw mieszkańców wobec uzależnień,
- wdrażanie szkolnych programów profilaktycznych w celu zmiany zachowań i postaw dzieci i młodzieży wobec alkoholu, narkotyków,
- organizowanie występów teatrów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- organizowanie akcji informacyjnych w zakresie zapobiegania uzależnieniom i przemocy domowej oraz możliwości ich przewycięzania,
- realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy,
- realizacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

4. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025

W celu szczególnej ochrony dzieci i dla dobra rodziny w dniu 9 czerwca 2011 r. uchwalona została ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2012 r. (Dz.U. z 2022 r., poz. 447 ze zm.). Ustawa określa:

- 1) zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych,
- 2) zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków,
- 3) zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 4) zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 5) zadania z zakresu postępowania adopcyjnego.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 -2025 został przyjęty uchwałą Nr XXXI/272/2023 Rady Miejskiej w Kleszczelach z dnia 31 marca 2023 r. Program jest realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Urzędem Miejskim Kleszczele oraz w koordynacji z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym, policją i sądami, placówkami oświatowo - wychowawczymi,

parafiami, organizacjami pozarządowymi, zakładami opieki zdrowotnej. Głównym celem programu jest udzielanie pomocy i wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz w dążeniu do poprawy warunków do wychowywania dzieci w rodzinie biologicznej. Dodatkowo prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodziny, umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych, doskonalenie współpracy między instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny.

Grupą docelową Gminnego Programu Wspierania Rodziny są rodziny z dziećmi doświadczające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, oczekujące pomocy i wsparcia w pokonaniu trudności i w dążeniu do poprawy warunków do wychowywania dzieci w rodzinie biologicznej. Zadania realizowane w ramach Programu kierowane są również do rodzin, gdzie dzieci znajdują się w pieczy zastępczej.

W programie określono następujące cele szczegółowe programu wspierania rodziny:

- 1) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci i rodziny,
- 2) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych przez wspieranie w zakresie świadczeń rodzinnych,
- 3) zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących,
- 4) podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny.

Grupą docelową Gminnego Programu Wspierania Rodziny są rodziny z dziećmi doświadczające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, oczekujące pomocy i wsparcia w pokonaniu trudności i w dążeniu do poprawy warunków do wychowywania dzieci w rodzinie biologicznej. Zadania realizowane w ramach Programu kierowane są również do rodzin, gdzie dzieci znajdują się w pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczelach w 2023 r. objął pomocą i wsparciem 95 rodzin zamieszkałych na terenie gminy.

Główne powody korzystania z pomocy to:

- 1) ubóstwo - 22 rodziny
- 2) bezrobocie - 26 rodzin
- 3) długotrwała lub ciężka choroba - 7 rodzin
- 4) niepełnosprawność - 21 rodzin
- 5) potrzeba ochrony macierzyństwa - 5 rodzin
- 6) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - 2 rodziny, w tym:
 - a) rodziny niepełne - 1
 - b) rodziny wielodzietne - 1
- 7) alkoholizm - 1 osoba
- 8) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego - 0 osób.

Do głównych form wspierania rodzin należy pomoc finansowa. W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczelach udzielił pomocy finansowej w postaci:

- 1) zasiłków stałych dla 20 osób i rodzin na łączną kwotę - 114.788,00 zł
- 2) zasiłków okresowych dla 23 osób i rodzin na łączną kwotę - 79.877,00 zł
- 3) zasiłków celowych dla 18 osób i rodzin na łączną kwotę - 15.265,00 zł.

Kolejną formą wspierania rodziny jest realizacja przez Ośrodek Pomocy Społecznej wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, którego celem jest dożywianie dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom potrzebującym. Pomoc ta może być realizowana w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

W ramach tego programu w 2023 r. pomocą w formie dożywiania objęto 54 osoby. Liczba dzieci objętych programem i korzystających z obiadów wynosi 41 dzieci, a liczba dorosłych - 16 osób. Ogólny koszt realizacji tego programu wyniósł - 39 859,70 zł. Dożywianie było zapewnione w formie pełnego obiadu lub II dania.

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych w 2023 r. realizowano następująco:
1) w ramach ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 808 z póź.zm.) pomocą objęto 106 rodzin;

Tabela 8. Realizacja świadczeń rodzinnych w 2023 r.

Forma pomocy	Liczba świadczeń	Roczna kwota świadczeń w zł
1. Zasiłek rodzinny	700	84 102
2. Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu:		
- urodzenia dziecka	1	1000
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	0
- samotnego wychowywania dziecka	37	7 141
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	28	3 020
- rozpoczęcia roku	50	5 000
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zam.	146	10 734
- wychowywania w rodzinie wielodzietnej	181	17 195
3. Zasiłek pielęgnacyjny	628	135 547
4. Świadczenie pielęgnacyjne	281	689 404
5. Składka społeczna od świadczeń opiekuńczych	202	121 833
6. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	3	3.000

7. Zasiłek dla opiekuna	0	0
8. Świadczenie rodzicielskie	20	18 455
9. Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0
Ogółem		1.009.521,00

2) w ramach ustawy z dnia z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz .887) z funduszu alimentacyjnego w 2023 r. korzystało 10 rodzin. Kwota wypłaconych świadczeń na rzecz osób uprawnionych wyniosła 69.600,00 zł.

Na 31.12.2023 r. w rejestrze MOPS znajdowało się:

- 18 dłużników zobowiązanych do spłaty zadłużenia z funduszu alimentacyjnego,
- 8 dłużników zobowiązanych do spłaty zadłużenia z zaliczki alimentacyjnej oraz funduszu alimentacyjnego,
- 3 dłużników zobowiązanych do spłaty zadłużenia z zaliczki alimentacyjnej.

Kwota zwróconych – wyegzekwowanych świadczeń od dłużników alimentacyjnych w prowadzonych postępowaniach w 2022 r. wyniosła 17.913,96 zł;

3) w ramach ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. 1327 z późn. zm.) przyznano pomoc materialną dla 17 uczniów na pokrycie kosztów edukacyjnej pomocy stypendialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, które wyniosło 17 929,18 zł;

4) w ramach ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2020 r. 1348 z późn. zm.) z pomocy ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny w 2023 r. skorzystało 25 rodzin (55 wydanych kart).

Efekty z realizacji Programu są następujące:

- 1) polepszenie sytuacji dziecka w rodzinie,
- 2) ograniczenie patologii społecznej,
- 3) wzrost liczby rodzin sprawujących prawidłową opiekę nad dzieckiem.

Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących odbywało się poprzez:

- systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pracowników służby zdrowia,
- motywowanie członków rodzin do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji,
- udzielanie informacji o zakresie i form wsparcia dla rodzin będących w kryzysie.

Osoby z terenu gminy potrzebujące pomocy mogą skorzystać z następujących form wsparcia:

- Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Hajnówce,
- z poradnictwa rodzinnego oraz socjalnego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce.

Zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz.447 z późn. zm.), w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka,
- c) 50 % wydatków w trzecim roku i następnych latach.

W 2023 r. środki finansowe wydatkowane na powyższe zadanie to kwota 6.767,78 zł na 2 dzieci umieszczone w rodzinie zastępczej.

Na bieżąco prowadzony jest monitoring sytuacji dzieci w rodzinach objętych pomocą MOPS. Zadanie to jest realizowane przez pracowników socjalnych Ośrodka. W związku z tym prowadzona jest bardzo szeroka współpraca ze szkołami, przedszkolami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce oraz innymi instytucjami zajmującymi się sprawami rodziny. W przypadku stwierdzenia zagrożenia lub niepokojącej sytuacji w rodzinie natychmiast o takiej okoliczności zostaje powiadamiany Sąd Rodzinny w Bielsku Podlaskim.

5. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2024

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2024 został przyjęty uchwałą Nr XVIII/166/2017 Rady Miejskiej w Kleszczelach w dniu 18 września 2017 r. Program adresowany jest do mieszkańców Gminy Kleszczele i instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem programu jest:

- 1) stała edukacja i podniesienie świadomości środowiska lokalnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmiana postaw mieszkańców
 - rozpowszechniano informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym poprzez: rozpropagowanie ulotek, plakatów dotyczących zjawiska przemocy, jak i informacji gdzie osoby doznające przemocy mogą otrzymać pomoc; na terenie Gminy w 2019 r. prowadzono działania edukacyjne przy udziale Szkoły Podstawowej w Kleszczelach
- 2) zapewnienie kompleksowej pomocy osobom/rodzinom doświadczającym przemocy
 - diagnozowano problem przemocy w rodzinie, opracowano i realizowano plan pomocy w indywidualnych przypadkach, monitorowano sytuacje rodzin dotkniętych przemocą poprzez wizyty i rozmowy pracowników socjalnych, przedstawicieli oświaty i ochrony zdrowia
- 3) koordynacja działań służb zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie
 - podejmowano działania prewencyjne w środowiskach zagrożonych przemocą, inicjowano interwencje w środowiskach dotkniętych przemocą, udzielano informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno - edukacyjnych, przeprowadzono rozmowy z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc, kierowano wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Z dniem 22 czerwca 2023 r. weszła w życie nowa ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zastępująca dotychczas obowiązującą ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz.555). Nazwa ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zmieniona na ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej pokazuje kierunek tych zmian. Ustawodawca przede wszystkim chciał uniknąć stygmatyzowania rodzin, żeby nie wskazać, że tylko tam dochodzi do aktów przemocy.

Przemoc domowa została na nowo zdefiniowana oraz wskazano wprost dwie nowe formy w postaci przemocy ekonomicznej oraz tzw. cyberprzemocy.

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej Uchwałą Nr XXXIV/288/2023 Rady Miejskiej w Kleszczelach z dnia 28 czerwca 2023 r. uchwalono tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kleszczele, a następnie zarządzeniem Nr 360/2023 Burmistrza Kleszczel z dnia 21 września 2023 r. powołano Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kleszczele.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy podopiecznemu lub całej rodzinie. Działania zespołu skierowane są do rodzin znajdujących się w kryzysie, niewydolnych wychowawczo i ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie. Celem istnienia zespołu interdyscyplinarnego jest działalność profilaktyczna i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele instytucji, które zajmują się pomocą rodzinie i mogą mieć wpływ na poprawę jej sytuacji. Są to między innymi przedstawiciele:

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ochrony zdrowia,
- Komendy Powiatowej Policji,
- placówki oświatowej,
- Kuratorskiej Służby Sądowej,
- organizacji pozarządowej.

Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie w celu przeciwdziałania temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny w 2023 r. odbył 4 posiedzenia (liczba spotkań grup roboczych–10), które prowadziły postępowania w indywidualnych przypadkach i dokumentowały podjęte działania w wyniku prowadzonych 4 procedur „Niebieskich Kart-A”. Nie było zawiadomień do prokuratury.

W ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych wypełniono 4 formularze „Niebieska Karta – D, stanowiących plan działań do osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (w roku 2022 – wypełniono - 10” Niebieskich Kart-D”).

W roku 2023 Zespół Interdyscyplinarny podjął decyzję o zakończeniu 3 „Niebieskich Kart” na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. W 8 przypadkach procedurę zakończono w wyniku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Pracownicy socjalni w ramach procedury Niebieskiej Karty nie odnotowali sytuacji zagrożenia odebraniem dziecka.

Pracownicy socjalni tutejszego ośrodka uczestniczą w pracach w grupie roboczej, opracowują indywidualne plany pomocy w stosunku do osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.

6. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 r. został przyjęty uchwałą Nr XXII/198/2022 Rady Miejskiej w Kleszczelach z dnia 31 marca 2022 r. Strategicznym celem Programu jest ograniczenie na terenie gminy Kleszczele występowania uzależnień, nadużywania alkoholu oraz negatywnych skutków społecznych, będących konsekwencją tych zjawisk, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Cel strategiczny Programu realizowany był w pięciu obszarach:

- 1) profilaktyka uzależnień i przemocy,
- 2) pomoc psychospołeczna i prawna,
- 3) terapia i rehabilitacja,
- 4) edukacja publiczna,
- 5) interwencje.

W programie określono następujące cele operacyjne:

- 1) ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży

Realizując cele, zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, skupiliśmy się na profilaktyce, a w szczególności na:

- ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży tj. realizacja programów profilaktycznych, warsztatów i działań informacyjno-edukacyjnych, promowanie zdrowego stylu życia wolnego od używek, dofinansowanie zajęć pozaszkolnych w okresie wycieczki zimowej, letniej, kolonii i obozów profilaktycznych i terapeutycznych.

W gminie Kleszczele w 2023 r. zrealizowano następujące działania:

- sfinansowano wyjazdy młodzieży szkolnej na zawody i turnieje sportowe - koszt realizacji 4 914,21 zł. Udział wzięło 44 dzieci,
- dofinansowano program „Umiem pływać” dla 30 dzieci z terenu gminy Kleszczele w kwocie 3.810,00 zł,
- dofinansowano organizację Dnia Dziecka i Sportu Szkolnego w Szkole Podstawowej w Kleszczelach i sołectwie Dobrowoda w kwocie 1.552,87 zł, uczestniczyło 195 dzieci,

- dofinansowano organizację zajęć pozaszkolnych dzieciom w okresie wycieczki zimowej i letniej w kwocie 4 103,89 zł. Udział wzięło 46 dzieci.
- sfinansowano warsztaty profilaktyczne 38 dzieciom z Przedszkola w Kleszczelach 1.100 zł,
- dofinansowano zakup wyposażenia do świetlicy szkolnej w Kleszczelach w kwocie 2.997,05 zł,
- dofinansowano wyposażenie sali edukacyjnej w Komendzie Powiatowej Policji w Hajnówce w kwocie 1.000 zł;
- zapewnienie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym tj. udzielanie wsparcia edukacyjnego, emocjonalnego i prawnego dla osób uzależnionych i ich rodzin, motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii, wspieranie działalności środowisk abstynenckich, informowanie o placówkach udzielających pomocy osobom uzależnionym:
 - przeprowadzono rozmowy motywujące z czterema osobami uzależnionymi od alkoholu,
 - nie składano wniosków do Sądu o skierowanie osób uzależnionych od alkoholu na przymusowe leczenie odwykowe.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki finansowe budżetu Gminy, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Na terenie gminy Kleszczele działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W realizacji zadań programu Komisja współpracowała ze szkołą, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, policją, sądem. W okresie sprawozdawczym podejmowano działania w stosunku do osób pijących problemowo alkohol.

Leczenie osób uzależnionych od alkoholu jest bezpłatne. Na terenie gminy Kleszczele nie ma zakładów leczenia odwykowego czy ośrodków terapii, tak więc nie ponoszono kosztów związanych z ich utrzymaniem. Zadaniem komisji jest motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego lub kierowanie na przymusowe leczenie.

Na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2023 r. wydatkowano łącznie 38.289,24 zł.

7. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Kleszczele w 2023 r.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Kleszczele w 2023 r. został podjęty uchwałą Nr XXXI/271/2023 Rady Miejskiej w Kleszczelach z dnia 31 marca 2023 r.

W związku z realizacją w/w programu zostały zawarte następujące umowy:

- z Pensjonatem dla zwierząt „Cyganowo” Czesław Anzel, ul. Mickiewicza 44, 16-500 Sejny celem wykonania usługi obejmującej odławianie, transport i bezterminowe utrzymanie w schronisku bezdomnych zwierząt odłowionych z terenu gminy Kleszczele,
- z właścicielem gospodarstwa rolnego zlokalizowanego we wsi Gruzka w celu zapewnienia opieki nad zwierzętami gospodarskimi czasowo odebranymi od właściciela,
- z lekarzem weterynarii mającym lecznicę w Kleszczelach w celu zapewnienia całodobowej opieki lekarsko-weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt bezdomnych.

W 2023 r. na koszt Gminy Kleszczele zapewniono opiekę 2 bezdomnym psom. Koszt realizacji zadania przewidzianego ustawą o ochronie zwierząt, tj. odłowienie bezdomnych psów i opieka nad nimi w schronisku dla bezdomnych zwierząt wyniósł 23.394,00 zł.

W wyniku realizacji Programu został również poniesiony koszt sterylizacji i kastracji zwierząt właścicielskich. Przy współfinansowaniu z Podlaską Fundacją dla Zwierząt „Bonifacy” w Białymstoku, kastracji i sterylizacji poddano 23 zwierzęta właścicielskie. Koszt realizacji tego zadania wyniósł 3.990,00 zł. Usługi wykonywane były przez Gabinet Weterynaryjny w Bielsku Podlaskim.

Inne koszty w wyniku realizacji w/w programu nie były ponoszone.

8. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kleszczele

Uchwałą Nr V/53/2019 Rada Miejska w Kleszczelach w dniu 5 sierpnia 2019 r. przyjęła Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kleszczele na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026.

W ramach Programu w 2022 r. wykonano następujące zadania:

I. Poprawa jakości powietrza.

1. Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z emisji liniowej.

a) poprawa standardów infrastruktury drogowej:

- przebudowa drogi gminnej Saki – Grabowiec. Zadanie zrealizowane przy dofinansowaniu z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład oraz przy udziale wkładu własnego,
- remont drogi gminnej Nr 109155B oraz 109150B do wsi Zaleszany i Saki. Zadanie zrealizowane przy udziale środków pochodzących z budżetu województwa podlaskiego,
- przebudowa infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Zadanie rozpoczęte w 2023 r. przy dofinansowaniu z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład i udziale środków własnych. W ramach zadania przebudowane zostaną następujące drogi: Zaleszany – Toporki, ul. Wiśniowa i Wschodnia w Kleszczelach, droga w miejscowości Zaleszany i Biała Straż. Zadanie zostanie ukończone w 2024 r.

II. Dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód.

1. Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze ścieków komunalnych i przemysłowych.

a) przeprowadzenie kontroli zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków:

- przeprowadzono kontrole nieruchomości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, w tym stwierdzenia posiadania przez właściciela nieruchomości umowy z przedsiębiorcą świadczącym usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych oraz dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ciekłych. Wystosowano do właścicieli nieruchomości 302 wezwania do okazania dokumentów. Na wezwanie do Urzędu Miejskiego w Kleszczelach stawiło się 215 właścicieli nieruchomości. Przeprowadzono 215 kontroli dokumentów,

b) prowadzenie rejestru zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków:

- mieszkańcy składają zgłoszenia do ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

III. Racjonalna gospodarka odpadami.

1. Kierunek interwencji: Usunięcie wyrobów azbestowych z terenu gminy.

a) sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z terenu gminy:

- z terenu gminy Kleszczele usunięto i unieszkodliwiono 147,02 Mg wyrobów zawierających azbest. Zadanie dofinansowane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku.

9. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Kleszczele na lata 2020-2032

Program został przyjęty uchwałą Nr III/26/2015 Rady Miejskiej w Kleszczelach z dnia 31 marca 2015 r., a następnie zastąpiony uchwałą Nr XV/140/2021 z dnia 29 marca 2021 r. Proces usuwania wyrobów zawierających azbest, zgodnie z zapisami krajowego Programu Oczyszczania Kraju z azbestu na lata 2009 - 2032, powinien być zakończony do 2032 r. W Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Kleszczele na lata 2020-2032 utrzymane są następujące cele:

- 1) usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- 2) minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu,
- 3) likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko

W 2023 r. Gmina otrzymała dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku na realizację zadania polegającego na „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z tereny Gminy Kleszczele” w wysokości 103.262,25 zł. W ramach zadania w 2023 r. przekazano do utylizacji 147,02 Mg wyrobów zawierających azbest. Zadanie realizowane było również w 2024 r. i w sumie odebrano i przekazano do utylizacji 217,92 Mg wyrobów zawierających azbest.

VI. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W KLESZCZELACH

Rada Miejska w Kleszczelach podjęła 65 uchwał w 2023 r., z czego:

- 25 objętych było nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku,
- 32 objętych było nadzorem Wojewody Podlaskiego,
- 33 podlegało publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

W 2023 r. Regionalna Izba Obrachunkowa wszczęła 2 postępowania nadzorcze wobec uchwał podjętych przez Radę Miejską w Kleszczelach. Organy nadzoru w 2023 r. unieważniły 1 uchwałę oraz stwierdzono częściową nieważność w stosunku do 1 uchwały.

Wszystkie uchwały zostały przez organ wykonawczy Gminy wykonane z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa. Szczegółowy sposób wykonania uchwał zawiera poniższa tabela.

Tabela 9. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Kleszczelach

Lp.	Numer uchwały data podjęcia	Sprawa	Stan wykonania
1.	XXX/259/2023 20.02.2023 r.	w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania	w trakcie realizacji

2.	XXX/260/2023 20.02.2023 r.	w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023	w trakcie realizacji
3.	XXX/261/2023 20.02.2023 r.	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023	w trakcie realizacji
4.	XXX/262/2023 20.02.2023 r.	w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu dla celów obliczenia wysokości zwrotu rodzicom dzieci niepełnosprawnych kosztów przewozu	w trakcie realizacji
5.	XXX/263/2023 20.02.2023 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy z dotychczasowymi dzierżawcami.	zrealizowana
6.	XXX/264/2023 20.02.2023 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty	w trakcie realizacji
7.	XXX/265/2023 20.02.2023 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości	w trakcie realizacji
8.	XXX/266/2023 20.02.2023 r.	w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru lub ewidencji zabytków położonych lub znajdujących się na terenie Gminy Kleszczele	w trakcie realizacji
9.	XXX/267/2023 20.02.2023 r.	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Kleszczele na lata 2023-2026	w trakcie realizacji
10.	XXX/268/2023 20.02.2023 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu gminy Kleszczele na 2023 rok	zrealizowana
11.	XXXI/269/2023 31.03.2023 r.	w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kleszczele	zrealizowana

12.	XXXI/270/2023 31.03.2023 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych	w trakcie realizacji
13.	XXXI/271/2023 31.03.2023 r.	w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Kleszczele w 2023 roku	zrealizowana
14.	XXXI/272/2023 31.03.2023 r.	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kleszczele na lata 2023 - 2025	w trakcie realizacji
15.	XXXI/273/2023 31.03.2023 r.	w sprawie poboru w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	w trakcie realizacji
16.	XXXI/274/2023 31.03.2023 r.	w sprawie inkasa zobowiązań podatkowych oraz określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso	w trakcie realizacji
17.	XXXI/275/2023 31.03.2023 r.	w sprawie opłaty targowej	w trakcie realizacji
18.	XXXI/276/2023 31.03.2023 r.	w sprawie ustalenia wysokości cen i opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, będących w użyczeniu Miejskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Kleszczelach	zrealizowana
19.	XXXI/277/2023 31.03.2023 r.	w sprawie niewyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy Kleszczele środków stanowiących fundusz sołecki	zrealizowana
20.	XXXII/278/2023 28.04.2023	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia dotyczącego opracowania i wdrożenia strategii IIT Partnerstwa Południowo-Wschodniego Podlasia	zrealizowana
21.	XXXII/279/2023 28.04.2023	w sprawie udzielenia pomocy w formie dotacji celowej dla Powiatu Hajnowskiego	zrealizowana
22.	XXXII/280/2023 28.04.2023	w sprawie dokonania zmian w budżecie gminy na 2023 r.	zrealizowana
23.	XXXII/281/2023 28.04.2023	zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Kleszczele na lata 2023 - 2026	zrealizowana
24.	XXXIII/282/2023 27.05.2023	w sprawie uczczenia jubileuszu 500-lecia nadania Kleszczelom praw miejskich	zrealizowana

25.	XXXIV/283/2023 28.06.2023	w sprawie udzielenia Burmistrzowi Kleszczel wotum zaufania	zrealizowana
26.	XXXIV/284/2023 28.06.2023	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu gminy za 2022 r.	zrealizowana
27.	XXXIV/285/2023 28.06.2023	w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi Kleszczel	zrealizowana
28.	XXXIV/286/2023 28.06.2023	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy z dotychczasowymi dzierżawcami	zrealizowana
29.	XXXIV/287/2023 28.06.2023	w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Kleszczele	w trakcie realizacji
30.	XXXIV/288/2023 28.06.2023	w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kleszczele	w trakcie realizacji
31.	XXXIV/289/2023 28.06.2023	w sprawie dokonania zmian w budżecie gminy na 2023 r.	zrealizowana
32.	XXXIV/290/2023 28.06.2023	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Kleszczele na lata 2023 - 2028	zrealizowana
33.	XXXV/291/2023 22.09.2023	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Dubicze Cerkiewne i Gminą Kleszczele	w trakcie realizacji
34.	XXXV/292/2023 22.09.2023	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Miastem Siemiatycze i Gminą Kleszczele	w trakcie realizacji
35.	XXXV/293/2023 22.09.2023	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy z dotychczasowymi dzierżawcami	zrealizowana
36.	XXXV/294/2023 22.09.2023	zmieniająca uchwałę w sprawie opłaty targowej	w trakcie realizacji
37.	XXXV/295/2023 22.09.2023	w sprawie dokonania zmian w budżecie gminy na 2023 r.	zrealizowana

38.	XXXV/296/2023 22.09.2023	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Kleszczele na lata 2023 - 2028	zrealizowana
39.	XXXV/297/2023 22.09.2023	w sprawie przyznania dotacji Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Zygmunta w Kleszczelach z dofinansowaniem z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru lub ewidencji zabytków położonych lub znajdujących się na terenie Gminy Kleszczele	zrealizowana
40.	XXXV/298/2023 22.09.2023	w sprawie udzielenia pomocy w formie dotacji celowej dla Miasta Hajnówka	zrealizowana
41.	XXXVI/299/2023 27.11.2023	w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości	w trakcie realizacji
42.	XXXVI/300/2023 27.11.2023	w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych	w trakcie realizacji
43.	XXXVI/301/2023 27.11.2023	w sprawie przyjęcia rocznego programu współpracy Gminy Kleszczele z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2024 r.	w trakcie realizacji
44.	XXXVI/302/2023 27.11.2023	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy z dotychczasowymi dzierżawcami	zrealizowana
45.	XXXVI/303/2023 27.11.2023	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028	w trakcie realizacji
46.	XXXVI/304/2023 27.11.2023	w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028	w trakcie realizacji

47.	XXXVI/305/2023 27.11.2023	w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego „Pomoc gminy Kleszczele w zakresie dożywiania” na lata 2024 – 2028	w trakcie realizacji
48.	XXXVI/306/2023 27.11.2023	w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełnić przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami oraz prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części na terenie gminy Kleszczele	w trakcie realizacji
49.	XXXVI/307/2023 27.11.2023	w sprawie przejęcia od Powiatu Hajnowskiego przez Gminę Kleszczele zadania publicznego zarządzania drogą powiatową na terenie Gminy Kleszczele	zrealizowana
50.	XXXVI/308/2023 27.11.2023	w sprawie dokonania zmian w budżecie gminy na 2023 r.	zrealizowana
51.	XXXVI/309/2023 27.11.2023	w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Kleszczele na lata 2023 - 2028	zrealizowana
52.	XXXVI/310/2023 27.11.2023	w sprawie przyznania dotacji Parafii Prawosławnej pw. św. Mikołaja Cudotwórcy w Kośnej z dofinansowaniem z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru lub ewidencji zabytków położonych lub znajdujących się na terenie Gminy Kleszczele	zrealizowana
53.	XXXVI/311/2023 27.11.2023	w sprawie przyznania dotacji Parafii Prawosławnej pw. Zaśnięcia NMP w Kleszczelach z dofinansowaniem z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru lub ewidencji zabytków położonych lub znajdujących się na terenie Gminy Kleszczele	zrealizowana
54.	XXXVI/312/2023 27.11.2023	w sprawie udzielenia pomocy w formie dotacji celowej dla Powiatu Hajnowskiego	zrealizowana
55.	XXXVII/313/2023 28.12.2023	zmieniająca uchwałę w sprawie stawek podatku od środków transportowych	w trakcie realizacji

56.	XXXVII/314/2023 28.12.2023	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kleszczele na lata 2024-2028	zrealizowana
57.	XXXVII/315/2023 28.12.2023	w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty	w trakcie realizacji
58.	XXXVII/316/2023 28.12.2023	w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Kleszczele w 2024 roku	w trakcie realizacji
59.	XXXVII/317/2023 28.12.2023	w sprawie przyjęcia Ponadlokalnej Strategii Rozwoju Gmin Powiatu Hajnowskiego i Powiatu Hajnowskiego na lata 2022-2030	zrealizowana
60.	XXXVII/318/2023 28.12.2023	w sprawie dokonania zmian w budżecie gminy na 2023 r	zrealizowano
61.	XXXVII/319/2023 28.12.2023	w sprawie przyjęcia planu pracy Komisji Społecznej Rady Miejskiej w Kleszczelach na 2024 r	zrealizowano
62.	XXXVII/320/2023 28.12.2023	w sprawie przyjęcia planu pracy Komisji Budżetu i Rozwoju Gminy Rady Miejskiej w Kleszczelach na 2024 r.	zrealizowano
63.	XXXVII/321/2023 28.12.2023	w sprawie przyjęcia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Kleszczelach na 2024 r.	zrealizowano
64.	XXXVII/322/2023 28.12.2023	w sprawie przyjęcia planu pracy Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Kleszczelach na 2024 r.	zrealizowano
65.	XXXVII/323/2023 28.12.2023	w sprawie przyjęcia planu pracy Rady Miejskiej w Kleszczelach na 2024 r.	zrealizowano

VII. CZĘŚĆ ANALITYCZNA

1. Oświata

W gminie w 2023 r. funkcjonowała jedna publiczna szkoła podstawowa i jedno publiczne przedszkole. Organem prowadzącym obu jednostek oświatowych była gmina Kleszczele.

We wrześniu 2023 r. naukę w **Szkole Podstawowej w Kleszczelach** rozpoczęło 110 uczniów. Do jednej klasy uczęszczało w 2023 r. średnio 14 osób. W najliczniejszej klasie było 17 uczniów, a w najmniej licznej 7 uczniów.

W szkole odbywała się nauka dwóch języków obcych, tj. języka angielskiego i języka rosyjskiego (uczyło się 21 uczniów) oraz języka mniejszości narodowych – j. białoruskiego, którego uczyło się 23 uczniów.

W szkole na początku roku 2023 r. zatrudniano 21 nauczycieli, a od września 2023 r. 22 nauczycieli. Zatrudnienie w ciągu roku wzrosło w związku z obowiązkiem zatrudnienia psychologa. Jedne zajęcia z integracji sensorycznej były realizowane przez podmiot zewnętrzny. Łączna liczba etatów w szkole wyniosła 17,97, w tym 4 nauczycieli początkujących (3,47 etatu), 6 nauczycieli mianowanych (4,65 etatu) oraz 12 nauczycieli dyplomowanych (9,85 etatu). Jeden nauczyciel uzyskał stopień nauczyciela mianowanego. Na jednego nauczyciela przypadało średnio 5 uczniów.

Zatrudniono 9 osób administracji i obsługi, w tym główny księgowy (1 etat), inspektor (1 etat), intendientka (1 etat), woźny (1 etat), kucharki (2 etaty), sprzątaczkę (3 etaty).

W 2023 r. VIII klasę Szkoły Podstawowej ukończyło 17 osób. Zdawalność egzaminów kończących szkołę wynosiła 100%. Uczniowie w dziewięciostopniowej skali staninowej osiągnęli wynik niżej średni z matematyki, niski z j. angielskiego i bardzo niski z j. polskiego.

Wszyscy uczniowie klas I-VII Szkoły Podstawowej w Kleszczelach uzyskali promocję do następnej klasy.

Szkoła Podstawowa w Kleszczelach zawarła z Psychologiczno- Pedagogiczną w Hajnówce umowę pod nazwą „Roczny Plan Wspomagania”. Dotyczył on form i tematów szkoleń przeznaczonych dla rady pedagogicznej, rodziców i uczniów. Współpraca bieżąca z poradnią polegała na sporządzaniu opinii o uczniach korzystających z pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W szkole w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom odbywały się następujące zajęcia w wymiarze tygodniowym:

- ✓ dydaktyczno-wyrównawcze (6 godzin),
- ✓ korekcyjno-kompensacyjne (4 godziny),
- ✓ zajęcia rozwijające uzdolnienia (7 godzin),
- ✓ zajęcia logopedyczne (9 godzin),
- ✓ zajęcia pedagoga specjalnego (9 godzin),
- ✓ zajęcia psychologa (11 godzin).

Ponadto w wymiarze 2 godzin tygodniowo były prowadzone zajęcia dodatkowej nauki języka polskiego dla uczniów przybyłych z Ukrainy oraz w wymiarze 2 godzin tygodniowo dla ucznia będącego obywatelem polskim przebywającym wcześniej za granicą. Dla uczniów posiadających orzeczenia o niepełnosprawności prowadzono zajęcia rewalidacyjne w wymiarze 4 godzin tygodniowo.

W 2023 r. Szkoła Podstawowa w Kleszczelach współpracowała z innymi instytucjami. Uczniowie brali udział w następujących działaniach:

- ✓ w akcji sklepów Lidl – „Szkoły pełne talentów”, gdzie zebrane punkty zostały wymienione na pomoce edukacyjne do świetlicy szkolnej,
- ✓ w prelekcjach w związku z Dniem Bezpiecznego Internetu 2023 zorganizowanym przez Polskie Centrum Programu Safety Internet – „Co czyha na naszą prywatność w grach i Internecie?”
- ✓ w wyjeździe na musical „Mały Książę” (uczniowie kl. VI – VIII)
- ✓ w warsztatach robienia mydeł,
- ✓ udział w części artystycznej podczas uroczystej sesji Rady Miejskiej w Kleszczelach zwołanej w związku z 500 – leciem nadania Kleszczelom praw miejskich,

- ✓ w programie profilaktycznym “Trzymaj formę”,
- ✓ w programie „Owoce i Warzywa”
- ✓ w kampanii „Potrzebujemy jedzenia a nie tytoniu”
- ✓ w konkursie InstaLogic,
- ✓ w warsztatach pt. “Superbohaterki” zorganizowanych we współpracy z fundacją “Kosmos dla Dziewczynek”,
- ✓ w wyjazdach doradczo-zawodowych do trzech szkół ponadpodstawowych,
- ✓ w organizacji Dnia Języków i Dnia Edukacji Narodowej, gdzie członkowie samorządu zajęli się organizacją uroczystości, a uczniowie każdej z klas przedstawili przygotowane konkurencje,
- ✓ w wyjazdach do Białegostoku w ramach realizacji programu Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej połączone z wizytami w szkołach ponadpodstawowych,
- ✓ w symulacji wyborów parlamentarnych w ramach akcji "Młodzi Głosują" Centrum Edukacji Obywatelskiej,
- ✓ w spotkaniu z biskupa diecezji drohiczyńskiej Piotrem Sawczukiem,
- ✓ w spotkaniu promującym kartkę pocztową i znaczek z dworcem w Kleszczelach.

Wspólnie z Biblioteką Miejską w Kleszczelach zorganizowano konkursy: „Ja czytam, więc wiem”, „Przygody drewnianego pajacyka”, „Calineczka”, „Ty tu rządzisz”. Wspólnie organizowano też XII Narodowe Czytanie. Świetlica szkolna korzystała z pomocy Biblioteki Miejskiej w Kleszczelach przy obchodach Dnia Pluszowego Misia i przy poznawaniu przygód Żubra Pompika. Uczniowie uczestniczyli w zajęciach garncarskich organizowanych Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Kleszczelach. Zorganizowano spotkanie dzielnicowego z uczniami kl. I mające na celu przekazanie informacji o bezpiecznym zachowaniu podczas przechodzenia przez jezdnię.

W miesiącach marzec – maj 2023 r. dwie grupy uczniów z klas II i III Szkoły Podstawowej w Kleszczelach uczęszczały na naukę pływania do Parku Wodnego w Hajnówce. Zadanie zostało zrealizowane we współpracy z Podlaskim Wojewódzkim Szkolnym Związkiem Sportowym w ramach Projektu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać” dofinansowanego z „Funduszu zajęć sportowych dla uczniów” Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. Łączny koszt zadania wyniósł 11.400 zł, w tym wkład własny Gminy wyniósł 1.290 zł.

W szkole był realizowany program „Szkolny Klub Sportowy” we współpracy z Podlaską Federacją Sportu w Białymstoku. Zajęcia sportowe odbywały się dwa razy w tygodniu w dwóch grupach.

W ramach konkursu “Poznaj Podlaskie” szkoła otrzymała grant w wysokości 6.600zł, w ramach którego dofinansowano 45 uczniom dwudniową wycieczkę “Przyroda Suwalszczyzny”.

W ramach programu Ministerstwa Cyfryzacji „Laptop dla ucznia”, której celem jest wsparcie dzieci i młodzieży w rozwoju kompetencji cyfrowych, 17 uczniów IV klasy Szkoły Podstawowej w Kleszczelach otrzymało na własność bezpłatny laptop o wartości 2.916,33 zł. Sprzęt może być wykorzystany do nauki, rozwoju kompetencji cyfrowych oraz talentów i zainteresowań.

W 2023 r. Szkoła Podstawowa w Kleszczelach realizowała program Ministerstwa Cyfryzacji „Laptop dla nauczyciela”, w ramach którego nauczyciele mogą otrzymać bono o wartości 2500 zł brutto na zakup laptopa lub laptopa przeglądarkowego.

Do szkoły wpłynęły 2 wnioski o udostępnienie informacji publicznej, na które udzielono odpowiedzi zgodnie z żądaniem. Dyrektor szkoły wydał 9 zarządzeń.

W **Przedszkolu w Kleszczelach** funkcjonowały trzy oddziały, do których od września 2023 r. uczęszczało 51 dzieci z następujących roczników:

- ✓ rocznik 2017 – 13 dzieci,
- ✓ rocznik 2018 – 13 dzieci,
- ✓ rocznik 2019 – 13 dzieci,
- ✓ rocznik 2020 – 10 dzieci,
- ✓ rocznik 2021 – 2 dzieci.

Do oddziału I (6-latki) uczęszczało 16 dzieci, do oddział II (4-5 latki) 25 dzieci i do oddziału III (2.5- 3 latki) 13 dzieci. Przedszkole było czynne od 7.00 do 15.30. Do jednego oddziału uczęszczało średnio 18 dzieci. Najliczniejszy oddział liczył 25 dzieci, a najmniej liczny - 13. Przedszkole było czynne w godzinach od 7.00 do 15.30.

W 2023 r. w Przedszkolu zatrudniono 10 nauczycieli (w przeliczeniu na pełne etaty – 5,69), w tym do 31.08.2023 r. 3 nauczycieli początkujących (2,75 etatu), 4 nauczycieli mianowanych (1,5 etatu), 3 nauczycieli dyplomowanych (1,41 etatu), a od 01.09.2023 r. 2 nauczycieli początkujących (1,5 etatu), 4 nauczycieli mianowanych (1,44 etatu), 4 nauczycieli dyplomowanych (2,75 etatu). Na jednego nauczyciela przypadało średnio 6 dzieci. Jeden nauczyciel uzyskał stopień nauczyciela dyplomowanego.

W Przedszkolu od początku roku zatrudniano 4 pracowników administracyjnych, w tym 2 woźne oddziałowe, główną księgową w wymiarze 1/5 etatu oraz pomoc nauczyciela. Od września zatrudnienie spadło o 31% w związku z wygaśnięciem stosunku pracy na stanowisku pomocy nauczyciela.

W związku z upływem z dniem 31 sierpnia 2023 r. terminu powierzenia p.o. dyrektora Przedszkola w Kleszczelach Pani Aleksandrze Dziemiańczyk, 13 czerwca 2023 r. został ogłoszony konkurs. Komisja konkursowa na stanowisko dyrektora Przedszkola w Kleszczelach wyłoniła Panią Aleksandrę Dziemiańczyk, która została powołana na 5 – letnią kadencję od 1 września 2023 r. do 31 sierpnia 2028 r.

Praca dydaktyczna, wychowawcza i opiekuńcza przedszkola w 2023 r. opierała się na pełnej realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz realizacji zadań wynikających z Rocznego Planu Pracy Przedszkola oraz Planu Nadzoru Dyrektora Przedszkola w Kleszczelach.

Oprócz codziennej pracy dydaktyczno- wychowawczej wynikającej z realizacji podstawy programowej realizowane były również inne zadania takie, jak:

- przedstawienia teatralne,
- wycieczka do Majątku Howieny na spotkanie z Mikołajem;
- pieczenie przez wszystkie grupy przedszkolne ciasteczek świątecznych i wykonywanie kartek świątecznych, które zostały rozdane pobliskim instytucjom wraz ze śpiewaną kolędą;
- uroczystość wigilijna;

- uroczystość z okazji Dnia Babci i Dziadka i występy dzieci odbyły się wraz z zaproszonymi gośćmi;
- bal karnawałowy, prowadzony był przez nauczycielki przedszkola;
- spotkania z Panią z Koła Gospodyń z Kleszczel i Dobrowody;
- wycieczki do miejscowych instytucji i zakładów pracy takich jak: np. piekarnia, poczta, młyn;
- uroczystości związane z obchodami 500-lecia Kleszczel – urodziny u Króla, uroczysta sesja;
- dzień rodziny w Repczycach;
- uroczysty apel z okazji 11 listopada wraz z zaproszonymi gośćmi;
- w każdym miesiącu organizowane były dni nietypowe.
Przedszkole współpracowało z innymi instytucjami:
- uczestniczyło w cyklicznych spotkaniach Miejskiego Domu Kultury i Rekreacji w Kleszczelach – garncarstwo, kotyliony, śladami królowej Bony;
- ze Strażą Graniczną w Dubiczach Cerkiewnych i Połowcach;
- z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Hajnówce - przesiewowe badania logopedyczne dzieci 5-cio i 6-cio letnich;
- z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kleszczelach;
- z Miejską Biblioteką Publiczną w Kleszczelach;
- z Żołnierzami Obrony Terytorialnej w Hajnówce;
- z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną „Agrafka” w Bielsku Podlaskim - wynajem Sali do Integracji Sensorycznej.

W 2023 r. realizowany był projekt „Zdrowe dzieci” „Jak uczyć dzieci dobrze jeść od najmłodszych lat”. W projekcie wzięły udział dzieci młodsze 2,5-5 latki. W ramach projektu dzieci dowiedziały się co powinny jeść aby być zdrowym. Zorganizowano zdrowe śniadanie z dużą ilością warzyw, dzieci przygotowywały koktajl i sok owocowo-warzywny. Organizowane były w ramach projektu zajęcia dydaktyczne. Przedszkole otrzymało gadżety i bon podarunkowy do hurtowni zabawek „Bambino” o wartości 300 złotych, który został wykorzystany na zakup puf do kącika odpoczynku.

Kolejny projekt „Narodowy Projekt Rozwoju Czytelnictwa” dotyczył zakup nowości czytelniczych na kwotę 3.125 zł. Wkład własny wyniósł 625 złotych, a otrzymana dotacja 2.500 zł. W ramach projektu zostały zakupione książki, zorganizowane były konkursy plastyczne pod tytułem „Legends Kleszczel i okolic” i „Moje miasto”. Organizowane były spotkania z rodzicami i dziadkami pt. „Cała Polska czyta dzieciom”. Odbywały się zajęcia terapeutyczne i logopedyczne z zakupioną książką. W każdej grupie przedszkolnej wydzielono miejsce, w którym ustawiono regał z książkami. Dzieci korzystały z książek na terenie placówki jak i wypożyczały do domu. Zorganizowane zostało spotkanie autorskie z Panem Tomaszem Samojlikiem.

W 2023 r. do Przedszkola uczęszczało 1 dziecko do grupy 5 latków będące obywatelem Ukrainy i 1 dziecko (do 31 sierpnia 2023 r.) o specjalnych potrzebach edukacyjnych, posiadające orzeczenie poradni Psychologiczno - Pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego. Działania podjęte przez Przedszkole nakierowane na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, to przede wszystkim:

- zapewnienie realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego;
- działania zgodne z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycje;
- opieka nad uczniem przez umożliwienie realizacji procesu kształcenia;
- zapewnienie warunków do nauki, sprzętu i środków dydaktycznych;
- organizowanie zajęć specjalistycznych, takich jak: logopedyczne, rewalidacyjne, integracji sensorycznej.

W 2023 r. Dyrektor Przedszkola w Kleszczelach prowadził nadzór pedagogiczny, w wyniku którego zostały:

- podjęte działania w programach i projektach, które podniosły jakość edukacji przedszkola;
- wprowadzone wiadomości, informacje, które spowodowały wzrost świadomości prawa stosowanego w przedszkolu;
- udoskonalone formy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym;
- wprowadzone przepisy prawne i procedury dotyczące bezpieczeństwa i pomocy psychologiczno- pedagogicznej.

Dyrektor Przedszkola wydała w 2023 r. 13 zarządzeń.

Wydatki na oświatę i wychowanie w 2023 r. wyniosły 3.303.792,90 zł i stanowią ok.20 % w ogólnych wydatkach budżetu Gminy. 53,55% wydatków pokrytych zostało z subwencji oświatowej, przekazanej z budżetu państwa, 3,85 % z dotacji celowych i innych źródeł i 41,94% z budżetu gminy.

Tabela 10. Finansowanie przez Gminę Kleszczele Szkoły Podstawowej w Kleszczelach oraz Przedszkola w Kleszczelach

Źródła środków finansowych	Szkoła Podstawowa w Kleszczelach	Przedszkole w Kleszczelach	Dowożenie	Pomoc materialna uczniom	Razem
subwencja oświatowa	1.531.638,00 zł	237.566,00 zł	-	1.769.204,00 zł	1.531.638,00 zł
Fundusz Pomocy	10.526,18 zł	7.883,00 zł	3.185,00 zł	21.594,18 zł	10.526,18 zł
dotacje celowe z budżetu państwa i innych źródeł	13.741,95 zł	102.435,31 zł	11.131,52 zł	127.308,78 zł	13.741,95 zł
środki własne z budżetu gminy	823.013,06 zł	372.472,93 zł	190.199,95 zł	1.385.685,94 zł	823.013,06 zł
Razem	2.378.919,19 zł	720.357,24 zł	204.516,47 zł	3.303.792,90 zł	2.378.919,19 zł

W przeliczeniu na jednego ucznia wydatki wyniosły:

- 21.627 zł w Szkole Podstawowej w Kleszczelach,
- 13.340 zł w Przedszkolu w Kleszczelach.

W związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy do jednostek oświatowych w Kleszczelach dołączyły dzieci i uczniowie z Ukrainy. W 2023 r. Gmina Kleszczele otrzymała z Funduszu Pomocy 21.294 zł na dodatkowe zadania oświatowe na realizację dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy. Ponadto w ramach Funduszu Pomocy Gmina wydatkowała środki w kwocie 260,18 zł za zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla ucznia z Ukrainy.

W ramach otrzymanej dotacji na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe wydatkowano 13.741,95 zł. Dotacją celową zostało objętych 107 uczniów Szkoły Podstawowej w Kleszczelach.

W celu osiągnięcia przez nauczycieli średnich wynagrodzeń w 2023 r. określonych w Karcie Nauczyciela dla poszczególnych stopni awansu zawodowego, w 2024 r. wypłacono dodatki wyrównawcze w kwocie 122.625,13 zł, w tym: nauczycielom Przedszkola w kwocie 27.481,66 zł, nauczycielom Szkoły Podstawowej w kwocie 95.143,47 zł.

Gmina otrzymała 65.901,00 zł dotacji na dofinansowanie zadań z zakresu wychowania przedszkolnego. Wydatkowano kwotę 62.686,32 zł, co stanowi 9,39 % kosztów prowadzenia Przedszkola. Kwota dotacji została wykorzystana na wydatki bieżące związane z realizacją zadań w zakresie wychowania przedszkolnego. Zwrot niewykorzystanej dotacji wynika ze zmniejszenia się ilości dzieci objętych dotacją.

Do Przedszkola w Kleszczelach w okresie I-VIII 2023 r. uczęszczało troje dzieci z innej gminy, a w okresie IX-XII 2023 r. – czworo, w tym jedno do oddziału 6-latków. W 2023 r. Gmina otrzymała zwrot kosztów uczęszczania dzieci z innych gmin do Przedszkola w Kleszczelach w wysokości 37.248,99 zł.

Od września 2023 r. do przedszkoli w innych gminach uczęszczało 4 dzieci zamieszkujących na terenie gminy Kleszczele. W związku z powyższym Gmina Kleszczele zrefundowała koszty wychowania przedszkolnego w wysokości 13.549,94 zł.

Od września 2023 r. Gmina Kleszczele powierzyła Miastu Siemiatycze organizację nauki religii Kościoła Chrystusowego, natomiast Gminie Dubicze Cerkiewne organizację nauki religii Kościoła Zielonoświątkowego dla uczniów Szkoły Podstawowej w Kleszczelach. Gmina Kleszczele zrefundowała koszty w wysokości 913,58 zł za naukę religii 3 uczniów szkoły w okresie IX-XII 2023 r.

W 2023 r. zostały przyznane nauczycielom i dyrektorom nagrody Burmistrza Kleszczel z okazji Dnia Edukacji Narodowej w łącznej wysokości 3.900,00 zł. Ponadto nauczycielom z okazji 250 rocznicy utworzenia Komisji Edukacji Narodowej zostały przyznane nagrody specjalne o łącznej wartości 29.610,90 zł.

W 2023 r. Gmina Kleszczele zapewniała dowóz do placówek oświatowych poprzez zakup biletów miesięcznych. Wartość zrefundowanych w 2023 r. biletów miesięcznych wyniosła 156.968,68 zł. Do Szkoły Podstawowej w Kleszczelach od września 2023 r. dowożono 68 uczniów i 19 dzieci do Przedszkola w Kleszczelach. Liczba uczniów dowożonych do Szkoły

Podstawowej stanowiła około 62% wszystkich uczniów szkoły, w Przedszkolu procent dzieci dowożonych wynosił 35%.

Od września 2022 r. zapewniono dowożenie 1 ucznia niepełnosprawnego do Zespołu Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Bielsku Podlaskim, dwójki uczniów do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Hajnówce. Natomiast od września 2023 r. zapewniono dowożenie 1 ucznia niepełnosprawnego do Zespołu Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Bielsku Podlaskim, jednego dziecka niepełnosprawnego do przedszkola oraz jednego ucznia do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Hajnówce. Transport do placówek w Bielsku Podlaskim wraz z opiekunem zapewniała Gmina, a rodzice odbierali uczniów ze szkoły. Natomiast do Ośrodka w Hajnówce oraz przedszkola w Bielsku Podlaskim rodzice dzieci zapewniali transport w obu kierunkach. Koszty dowożenia refundowano na podstawie umów zawartych pomiędzy Burmistrzem a rodzicami. Refundacja kosztów dowożenia w roku 2023 wyniosła 39.260,77 zł.

Od września 2020 r. Gmina Kleszczele zapewnia transport i opiekę dla niepełnosprawnego ucznia z terenu Gminy Orla do Zespołu Szkół Specjalnych w Bielsku Podlaskim. Transport odbywał się zgodnie z zawartym porozumieniem pomiędzy Gminą Orla i Gminą Kleszczele w sprawie przekazania Gminie Kleszczele realizacji zadania w zakresie zapewnienia uczniowi niepełnosprawnemu, zamieszkałemu na terenie gminy Orla, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do szkoły. W 2023 r. Gmina Kleszczele otrzymała 11.131,52 zł zwrotu kosztów dowozu ucznia z Gminy Orla.

Obowiązek nauki w szkołach ponadpodstawowych zobowiązani byli spełniać absolwenci szkoły podstawowej z roku szkolnego 2022/2023. Obowiązek nauki spośród 17 zamieszkałych na terenie gminy spełniali wszyscy uczniowie.

Wykonując obowiązki w zakresie wsparcia pracodawców w szkoleniu młodocianych pracowników zamieszkałych na terenie Gminy rozpatrywano zgodnie z dyspozycją art. 122 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe wnioski pracodawców o zwrot kosztów kształcenia młodocianych pracowników, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe i zdali egzamin czeladniczy lub egzamin potwierdzający uzyskanie kwalifikacji zawodowych. W 2023 r. dofinansowanie otrzymało 3 pracodawców, którzy wyszkolili 1 młodocianego pracownika zamieszkałego w gminie Kleszczele. Na realizację powyższego zadania pozyskano środki finansowe z Funduszu Pracy w kwocie 9.244,66 zł, które w 100% pokryły poniesione wydatki.

Stypendia szkolne w 2023 r.

W 2023 r. 17 uczniów korzystało ze stypendiów szkolnych. Stypendia szkolne przyznawane były w okresie do stycznia 2023 r. do czerwca 2023 r. w kwocie od 100 zł do 110 zł miesięcznie dla ucznia i od września 2023 r. do grudnia 2023 r. w kwocie 100 zł do 110 zł. Na wypłatę stypendium w formie refundacji wydatkowano środki w kwocie 17.929,18 zł, z tego wkład własny wyniósł 20% tj., 3.585,84 zł.

2. Kultura i dziedzictwo narodowe

Zadania gminy w zakresie kultury i dziedzictwa narodowego w 2022 r. realizowane były głównie przez instytucje kultury: Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji oraz

Miejską Bibliotekę Publiczną. Na realizację zadań w obszarze kultury i dziedzictwa narodowego w 2023 r. przeznaczono kwotę 726.905,74 zł. Kwota ta przeznaczona była odpowiednio na finansowanie zadań realizowanych bezpośrednio przez Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w kwocie 607.305,74 zł, Miejską Bibliotekę Publiczną w kwocie 111.600,00 zł oraz opracowanie programu funkcjonalno - użytkowego dla zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej we wsi Gruzka wraz z zagospodarowaniem terenu w sąsiedztwie byłego PGR” w kwocie 8.000,00 zł.

Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Kleszczelach prowadził statutową działalność kulturalno – oświatową, sportową i turystyczną w 2023 r. poprzez organizowanie imprez, spotkań, warsztatów, prowadzenie cyklicznych zajęć. Na początku 2023 r. w Miejskim Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Kleszczelach na umowę o pracę było zatrudnionych 7 osób, w tym na pełen etat 6 osób (dyrektor, specjalista ds. promocji i animacji, animator organizacyjny, grafik/informatyk, kierowca/konserwator, sprzątaczką) oraz 1 osoba na 1/3 etatu (księgowa).

Ponadto w roli pracowników sezonowych do obsługi infrastruktury rekreacyjnej zalewu Repczyce oraz innych prac gospodarczych, zatrudniono w 2023 roku 6 pracowników skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Hajnówce na czas określony (roboty publiczne).

Na koniec 2023 roku w MOKSiR Kleszczele zatrudnionych na umowę o pracę było 10 osób, w tym na pełny etat – 8 osób, na 1/2 etatu – 1 osoba, 1/3 etatu – 1 osoba.

Tabela 11. Współpraca MOKSiR w Kleszczelach z innymi podmiotami krajowymi w 2023 r.

Lp.	Podmiot	Działania/ zakres współpracy
1.	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Kleszczelowskiej	W ramach współpracy z TPZK w siedzibie MOKSiR został przeprowadzony cykl spotkań wokół historii i dziejów Kleszczel zainicjowany w ramach obchodów 500-lecia nadania praw miejskich Kleszczelom. MOKSiR wsparł organizacyjnie wydarzenie „Imieniny u Króla”, które miało miejsce 2 maja 2023 r. w Parku Miejskim w Kleszczelach.

3.	Koła Gospodyń Wiejskich z terenu gminy	Instytucja w szczególności sposób wspierała inicjatywy cykliczne organizowane w świetlicach wiejskich a służące podtrzymywaniu lokalnych tradycji obrzędowych. W 2023 r. wspierano wydarzenia: „Busłowe Łapy” w Sakach, „Korowaj Juriański” w Daszach, „Dzień Dziecka” w Dobrowodzie, „Perepelica” w Toporkach, warsztaty „Tradycyjne ozdoby bożonarodzeniowe” w Toporkach. KGW działające na terenie gminy Kleszczelce zostały zaproszone do uczestnictwa w Pikniku LGD, gdzie mogły zaprezentować potrawy kuchni regionalnej jednocześnie prowadząc ich sprzedaż..
4.	Instytut Teatru Przedmiotu z siedzibą w Policznej	W ramach współpracy z p. Adamem Walnym i jego Instytutem odbyło się w Kleszczelach i w Policznej przedsięwzięcie – „Teatr w Stodole”. Wielowymiarowe wydarzenie teatralne, w ramach którego odbyły się warsztaty, spektakle oraz koncert. W siedzibie MOKSiR zorganizowane zostały spektakle "PRZYGODY KROPLI WODY" oraz "BALLADA O JEDNYM TAKIM CO NIE LUBIŁ SIEBIE" w wydaniu Walny Teatr oraz warsztaty budowy i animacji bohaterów przedmiotowych w teatrze.
5.	Muzeum Kultury Białoruskiej w Hajnówce	Wsparcie organizacyjne, logistyczne i promocyjne przy festynie „I tam żywuć ludzi” we wsi Policzna zorganizowanym w dniu 03.09.2023 r.
6.	Stowarzyszenie Dziedzictwo Podlasia	Udostępniono świetlicę we wsi Dobrowoda na warsztaty „Choroszy nasz korowaj”, warsztaty wykonywania Gwiazdy Kolędniczej, Potkańcówkę z Kapelą Batareja, Wieczór Kolęd
7.	Bractwo Prawosławne i Parafia Prawosławna w Kleszczelach	Udostępniano salę konferencyjną oraz potrzebny sprzęt na spotkania i wykłady organizowane przez Bractwo. We współpracy z Bractwem zorganizowane zostały warsztaty ikonograficzne KRZYŻ ŁĄCZĄCY POKOLENIA. Dziedzictwo i przyszłość. Warsztaty odbyły się w Hładyszcze w terminie 08-11.08.2023 r.

8.	Parafia Katolicka w Kleszczelach	Zorganizowano Wigilię Ekumeniczną dla mieszkańców miasta.
9.	Urząd Miejski w Kleszczelach	Wsparcie oraz współorganizacja wydarzeń i zadań realizowanych w ramach obchodów Jubileuszu 500-lecia nadania praw miejskich Kleszczelom. Współpraca przy organizacji wydarzeń okolicznościowych, jak Dzień Kobiet, Złote Gody
10.	Miejska Biblioteka Publiczna w Kleszczelach	Wspólna organizacja wydarzenia „Narodowe Czytanie 2024” z powieścią Elizy Orzeszkowej „Nad Niemnem” z poczęstunkiem dla uczestników
11.	Przedszkole w Kleszczelach	Prowadzone były cykliczne zajęcia tematyczne pod hasłem „Hładyszkowe eksploracje” dla dzieci przedszkolnych w wieku 4-6 lat. Animatorzy MOKSiR prowadzili także zajęcia tematyczne zgodnie z bieżącym zapotrzebowaniem placówki oświatowej (warsztaty bożonarodzeniowe, wielkanocne etc.). Udostępniano infrastrukturę, sprzęt oraz wspierano organizacyjnie wydarzenia Dzień Dziecka i Piknik Rodzinny nad zalewem Repczyce, organizację wydarzenia „Dzień Przedszkolaka”.
12.	Szkoła Podstawowa w Kleszczelach	W ramach stałej współpracy uczniowie szkoły uczestniczyli w zajęciach pod hasłem Gliniane Czwartki. Animatorzy MOKSiR prowadzili także zajęcia tematyczne zgodnie z bieżącym zapotrzebowaniem placówki oświatowej (m. in. wielkanocne czy bożonarodzeniowe warsztaty wykonywania pisanek, warsztaty z malarstwa). We współpracy ze Szkoła Podstawową w Kleszczelach zrealizowany został projekt Archi-Przygody, w ramach którego uczniowie klasy 5-tej wzięli udział w zajęciach edukacyjno-warsztatowych z obszaru edukacji architektonicznej przeprowadzonych w Hładyszcze przez edukatora z ramienia NCK oraz koordynatora z ramienia MOKSiR. W ramach współpracy uczniowie Szkoły Podstawowej regularnie korzystali z zespołu boisk „Orlik”. Wyparto także organizacyjnie wydarzenia szkolne o charakterze integracyjnym (m. in. Sportowy Dzień Dziecka).

13.	Lokalną Grupą Działania „Puszcza Białowieska”	Współorganizacja i współfinansowanie imprezy muzyczno-rozrywkowej na zalewie Repczyce w dniu 11.06. 2023 r. Realizacja bloku warsztatów rękodzielniczych i kreatywnych.
14.	Stowarzyszenie Kreatorzy Rzeczywistości	Współpraca przy projekcie „Ręcznik dla Kleszczel”.
15.	Podlaski Instytut Naukowy	VII Podlaska Ukraińska Konferencja Naukowa „Rola miast w dziejach Podlasia” (w 500-lecie nadania praw miejskich Kleszczelom) w dniu 18.11.2023 r.
16.	KRUS Inspektorat w Hajnówce	Spotkanie edukacyjne dla dzieci dotyczące bezpiecznego wypoczynku na wsi.
17.	Podlaski Oddział NFZ	Warsztaty oraz spotkanie edukacyjno-informacyjne „Postaw na profilaktykę Podlaskim NFZ”.
18.	Komenda Powiatową Policji w Hajnówce	Debata społeczna dotycząca bezpieczeństwa.
19.	Powiat Hajnowski	Warsztaty dot. niskoemisyjnych źródeł energii.
20.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czeremsze	Udostępnienie miejsca rekreacyjno-wypoczynkowego i infrastruktury (sanitariaty) na organizację pikniku z okazji Dnia Dziecka dla klas I-III.
21.	Dziennym Domem Pomocy „Dobre Miejsce” w Czeremsze	Udostępnienie miejsca rekreacyjno-wypoczynkowego i infrastruktury (sanitariaty) na organizację II Pikniku Rodzinnego skierowanego do podopiecznych domu oraz ich rodzin.

W 2023 r. MOKSiR Kleszczele nie prowadził działań obejmujących współpracę o charakterze międzynarodowym.

Działalność prowadzona w MOKSiR w 2022 r.:

1) zajęcia stałe:

- akademia malucha - zajęcia wspierające rozwój sensoryczny najmłodszych dzieci; oferta była skierowana do rodziców/opiekunów i ich dzieci w wieku 1-4 lata; cykliczne zajęcia w każdy czwartek w godz.16.15 – 17.00,
- Gliniane Czwartki - warsztaty twórcze w pracowni garncarskiej dla dzieci, młodzieży, dorosłych; cykliczne zajęcia w każdy czwartek w godz. 14.00 – 16.00 dla dzieci szkolnych, w godz. 16.00 – 18.00 zajęcia dla dorosłych i seniorów,
- kreatywne soboty - zajęcia kreatywne i plastyczne dla dzieci i młodzieży szkolnej w wieku 7 – 14 lat; cykliczne zajęcia w każdą sobotę w godz. 10.00 – 13.00,

- Hładyszkowe Eksploracje - zajęcia tematyczne dla dzieci w wieku przedszkolnym dla dzieci w wieku 4 – 5 lat; zajęcia odbywają się w porozumieniu z Przedszkolem w Kleszczelach w środowe przedpołudnia,
- Nauka Rysunku i Malarstwa - zajęcia rozwijające talenty plastyczne dla dzieci i młodzieży w wieku 10-15 lat; cykliczne zajęcia w każdą sobotę w godz. 10.00 – 11.30,
- warsztaty z ikonopisania - zajęcia integracyjno-twórcze dla młodzieży, dorosłych i seniorów; cykliczne zajęcia 2 razy w miesiącu, czwartek w godz. 17.00 – 19.00,
- Pracownia Rękodzielnicza - tematyczne zajęcia rękodzielnicze, florystyczne i twórcze dla młodzieży, dorosłych i seniorów; cykliczne zajęcia 2 razy w miesiącu, piątek w godz. 16.00 – 18.00,
- Dizajn Młotkiem
- Zajęcia manualne z majserkowania dla dzieci, młodzież, dorosłych; 2 razy w miesiącu, piątek w godz. 14.00y 16.00,
- Kurs Ceramiki - kurs ceramiczny wprowadzający od podstaw w tajniki sztuki garncarskiej, adresaci: 14+; 2 razy w miesiącu, piątek w godz. 16.00 – 18.00,
- Zdrowy Kręgosłup - zajęcia gimnastyczne poprawiające kondycję oraz dysfunkcję postawy dla dorosłych i seniorów; cykliczne zajęcia w każdą środę w godz. 17.00 – 18.00,

2) działania okazjonalne

- Wykład Sławomira Halickiego pt. „Kleszczele na mapach”
- Wykład i spotkanie autorskie z Magdaleną Stopą pt. „Podwaliny. Historia drewnianych domów Podlasia.”
- Wykład Zbigniewa Romaniuka pt. „Kleszczele w okresie II wojny światowej. Holendrzy.”
- Pokaz filmu Piotra Łozowika pt. „Odrodzenie ikony”
- Warsztaty genealogiczne z Walentym Adamcem
- Tablice informacyjne „Szlak Królewski”
- Piknik „Imieniny u Króla”
- Ręcznik dla Kleszczel
- Wernisaż wystawy rzeźb Sławomira Smyka „Dialogi z naturą”
- Uroczysta sesja Rady Miejskiej
- Piknik LGD w Repczycach
- Wernisaż wystawy prac Koła Plastycznego
- Prezentacja pracowni garncarskiej MOKSiR na Jarmarku Żubra
- „Latający Dom Kultury” w świetlicy wiejskiej w Policznej
- Ekspozycja mobilnego pawilonu „Muzeum na Kółkach” POLIN
- Warsztaty „Tradycje kuchni żydowskiej”
- Warsztaty „Szabasówka, gugielnik i talerz sederowy”
- Spacer „Śladami kleszczelowskich Żydów”
- Koncert „Pieśni żydowskie z Podlasia” Karolina Cicha & Spółka
- Warsztaty „Żydowskie bajki”
- Warsztaty „Jak pięknie się różnić”
- Wykład „Perec Hirszbejn. Z Kleszczel do Hollywood” dr Tomasza Adamskiego
- „Latający Dom Kultury” w świetlicy wiejskiej w Dobrowodzie
- Koncert zespołu Horyna z Ukrainy
- „Latający Dom Kultury” w świetlicy wiejskiej Sakach
- Warsztaty ikonograficzne „Krzyż łączący pokolenia”

- Teatr w Stodole, Policzna
 - Koncert Jubileuszowy „Wieloma Językami”
 - Warsztaty „Choroszy nasz korowaj” w Dobrowodzie
 - Festyn Białoruski „I tam żywuc ludzi” w Policznej
 - Warsztaty „Medycyna Pieśni” nad zalewem Repczyce
 - Teatr w Stodole, Hładyszka
 - Potańcówka z Kapelą Batareja w Dobrowodzie
 - Spotkanie z Elżbietą Dziuk-Renik i Krzysztofem Renikiem pt. „Nieludzka ziemia czy nieuczestniczący system? Opowieść o deportacjach na wschód” oraz otwarcie wystawy „Wielkie deportacje i drogi wyjścia z „sowieckiego piekła”.
 - VII Podlaska Ukraińska Konferencja Naukowa „Rola miast w dziejach Podlasia” oraz otwarcie wystawy „Zapisani w dziejach Kleszczel”*
 - Uroczystość „Złote Gody”
 - Prezentacja „Jerzy Kostko. Fotograf Kleszczel”
 - Wykład pt. „Policzna. Historia wsi i jej okolic” oraz spotkanie z Włodzimierzem Pietrocukiem oraz Urszulą Dąbrowską w Policznej
 - Andrzejkowa Potańcówka w Hładyszce
 - Przygotowanie do kolędowania w Dobrowodzie
 - Warsztaty muzyczne „Melo Liryka – Zakwita Muzyka” z Anią Brodą
 - Koncert „Najlepsze Życzenie” Ani Brody
 - Warsztaty „Pająk i ozdoby ze słomy” w Hładyszce
 - Wieczór Kolęd w Dobrowodzie
- 3) wystawy i pokazy:
- wystawa rzeźb Sławomira Smyka pt. „Dialogi z naturą”, 06–19 maja 2023 r.
 - wystawa prac uczestników zajęć z Nauki Rysunku i Malarstwa, 22 czerwca – 31 lipca 2023 r.
 - wystawa „Z narażeniem życia... Polscy sprawiedliwi”, 14 - 16 lipca 2023 r.
 - wystawa „Wielkie deportacje i drogi wyjścia z „sowieckiego piekła”, 07–30.10.2023 r.
 - wystawa „Zapisani w dziejach Kleszczel”, 18 listopada 2023 r. - 31 stycznia 2024 r.
- 4) działalność gospodarcza i opieka nad obiektami powierzonymi w użyczenie MOKSiR:
- nad zalewem Repczyce wraz z infrastrukturą,
 - boiskiem i budynkiem kompleksu „Orlik”,
 - świetlicami wiejskimi w Zaleszanach, Toporkach, Sakach, Daszach, Dobrowodzie, Policznej, Suchowolcach, Żukach,
- 5) działalność w obszarze rekreacji i turystyki:
- organizacja miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpielii nad zalewem Repczyce
 - obsługa i organizacja pola namiotowego nad zalewem Repczyce
 - wynajem pokoi noclegowych w siedzibie MOKSiR
 - prowadzenie wypożyczalni rowerów
 - prowadzenie Punktu Informacji Turystycznej
 - oprowadzanie z przewodnikiem grup zorganizowanych po Kleszczelach
 - udostępnianie i oprowadzanie po wystawie stałej „Ametystowa Komnata”

Projekty zrealizowane przez MOKSiR w Kleszczelach w 2023 r.:

1) Projekt Muzeum na kółkach, Muzeum Żydów Polskich POLIN

W roku 2023 MOKSiR przystąpił do naboru wniosków i po pozytywnej ocenie pozyskał dotację na realizację projektu „Muzeum na Kółkach – Kleszczele 2024”. Projekt został

zrealizowany przy wsparciu organizacyjnym i finansowym Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN. Środki na realizację przedsięwzięcia wyniosły 6 500 zł, w tym wkład własny MOKSiR w wysokości 2 500 zł.

Pawilon Muzeum na Kółkach

W ramach przedsięwzięcia przy siedzibie OSP w Kleszczelach zainstalowany został przeszklony pawilon, który dostępny był dla zwiedzających w dn. 14-16 lipca w godz. 10:00-17:00. W przestrzeni wystawy, przez cały czas, były obecne dwie edukatorki z ramienia Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN. Zwiedzający mogli zapoznać się z:

- interaktywną mapą miejscowości, zawierającą informacje na temat historii lokalnej społeczności żydowskiej;
- trójwymiarową makietę sztetla, zawierającą informacje ogólne na temat historii i kultury żydowskiej;
- prezentacją judaików;
- prezentacją prezentującą informacje o m. in. językach którymi posługiwali się polscy Żydzi czy najważniejszych wydarzeniach historycznych.

Działania lokalne zrealizowane w ramach projektu:

- 1) TRADYCJE KUCHNI ŻYDOWSKIEJ warsztaty kulinarne (14 lipca)
prowadzenie: edukatorzy Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN
- 2) SZABASÓWKA, GUGIELNIK i TALERZ SEDEROWY warsztaty ceramiczne (14 lipca)
prowadzenie: instruktorzy Pracowni Garncarskiej MOKSiR Kleszczele
- 3) ŚLADAMI KLESZCZEŁOWSKICH ŻYDÓW spacer historyczny (15 lipca)
prowadzenie: Zbigniew Romaniuk
- 4) PIEŚNI ŻYDOWSKIE z PODLASIA koncert (15 lipca)
wykonanie: Karolina Cicha & Spółka w składzie: Patrycja Betley oraz Mateusz Szemraj
- 5) ŻYDOWSKIE BAJKI warsztaty dla dzieci (16 lipca)
prowadzenie: animatorzy MOKSiR Kleszczele
- 6) JAK PIĘKNIE SIĘ RÓŻNIĆ warsztaty edukacyjne (16 lipca)
prowadzenie: edukatorzy Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN
- 7) PEREC HIRSZBEJN. Z KLESZCZEL DO HOLLYWOOD wykład (16 lipca)
prowadzenie: Tomasz Adamski
- 8) Z NARAŻENIEM ŻYCIA.... wystawa (14-16 lipca)
Wystawa opowiadająca o Polakach ratujących Żydów podczas II wojny światowej prezentowana na nośnikach w formie roll-upów w przestrzeni MOKSiR Kleszczele, która została przygotowana przez Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w partnerstwie z Ministerstwem Spraw Zagranicznych RP.

Liczba uczestników działań lokalnych w ramach projektu: sumarycznie 320 osób (w tym - warsztaty: 100 os., spacer: 40 os., koncert: 80 os., wykład: 40 os., wystawa: 60 os.).

2) Projekt Archi-Przygody, NCK

W roku 2023 MOKSiR przystąpił do naboru wniosków i po zakwalifikowaniu się zrealizował projekt ARCHI-PRZYGODY w 100% sfinansowany ze środków Narodowego Centrum Kultury. W prowadzonych przez koordynatora z MOKSiR oraz edukatora z ramienia NCK warsztatach w Hładyszce udział wzięli uczniowie Szkoły Podstawowej. Celem programu jest wszechstronne kształtowanie wrażliwości na przestrzeń publiczną oraz edukowanie najmłodszych w zakresie możliwości wpływu na nasze otoczenie. Poprzez uczestnictwo w warsztatach, bazujących na nowoczesnych sensorycznych i doświadczalnych metodach pracy, ich uczestnicy mogli przekonać się empirycznie, jak ważna dla jakości naszego życia jest estetyka, harmonia oraz środowisko naturalne. W ramach projektu zrealizowane zostały zajęcia uwrażliwiające na lokalne dziedzictwo architektury drewnianej.

W ramach projektu odbyło się 10 dwugodzinnych spotkań z uczniami klasy 5 i 6, w których

wzięło udział 16 osób.

W 2023 r. wpłynęły 2 wnioski o udostępnienie informacji publicznej, na które udzielono odpowiedzi. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Kleszczelach wydał 9 zarządzeń.

Miejska Biblioteka Publiczna w Kleszczelach służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych, upowszechnianiu wiedzy i nauki, rozwojowi kultury wśród mieszkańców. W bibliotece w 2023 r. zatrudnione były 2 osoby, tj. kierownik w wymiarze 1 etatu oraz główny księgowy w wymiarze 1/16 etatu. Księgozbiór biblioteki na koniec 2023 r. liczył ogółem 11 954 wol., z czego:

- literatura piękna dla dorosłych 4 802 wol.
- literatura piękna dla dzieci 3 246 wol.
- literatura niebeletrystyczna 3 906 wol.

W 2023 r. przybyło ogółem 197 wol., w tym 191 z zakupu na sumę 6609 zł.

W ciągu roku zarejestrowano 416 czytelników, o 4 mniej niż w roku 2022. Podział czytelników według grup wiekowych wyglądał następująco:

- do 19 lat - 192
- 20 - 44 lat- 96
- 45 - 60 lat - 50
- powyżej 60 lat - 78

Wypożyczono ogółem 9 543 wol., o 40 wol. więcej niż w roku 2022 oraz 268 czasopism, w tym 19 na miejscu i 249 na zewnątrz. Księgozbiór podręczny wykorzystywany był 270 razy.

W celu rejestracji osób korzystających z czytelni prowadzone są następujące rejestry:

- osób korzystających z prasy i księgozbioru podręcznego,
- osób korzystających z Internetu.

Głównym celem każdej biblioteki jest pozyskanie jak największej liczby czytelników. Biblioteka realizuje ten cel od wielu lat z dużym sukcesem. Świadczą o tym wskaźniki dotyczące czytelnictwa. Jednym z najważniejszych kryteriów oceny działalności biblioteki jest zasięg czytelnictwa, czyli liczba czytelników na 100 mieszkańców. Miejska Biblioteka Publiczna w Kleszczelach – wśród ponad 220 bibliotek funkcjonujących w województwie, od lat znajduje się w ścisłej czołówce. W ostatnich latach w pierwszej trójce najlepszych bibliotek województwa (w 2023 r. – I miejsce w powiecie i III w województwie).

Tabela 12. Czytelnicy i wypożyczenia w bibliotekach w województwie podlaskim w 2023 r.

Lp.	Miejscowość	Czytelnicy ogółem	Wypożyczenia		Zasięg*
			ogółem	liter. dziecięca	
1	2	3	4	5	6
1.	Kleszczele	416	9543	3824	19,6
<i>gminy sąsiadujące</i>					
1.	Dubicze Cerkiewne	150	3338	917	11,2

2.	Czeremcha	449	9815	1589	16,8
3.	Orla	261	2299	701	10,7
<i>powiat</i>					
1.	hajnowski	5170	116549	36914	13,2
2.	bielski	5187	128993	46202	10,2
<i>województwo</i>					
1.	podlaskie	131510	2651592	854727	11,5

* Zasięg –liczba czytelników na 100 mieszkańców

Dzięki elektronicznemu katalogowi biblioteki zamieszczonemu na stronie internetowej BIP Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kleszczelach czytelnicy mogą bez problemu sprawdzić, czy poszukiwana przez nich książka znajduje się w księgozbiorze biblioteki. Mogą też sprawdzić jakie nowości zostały zakupione w ostatnim czasie. Katalog jest stale aktualizowany i cieszy się dużym zainteresowaniem wśród czytelników. Ogółem w 2023 r. zarejestrowano 2203 wejścia na stronę BIP biblioteki i 1021 wejść na e-katalog.

W celu promocji czytelnictwa biblioteka w roku 2023 zorganizowała 53 imprezy czytelnicze, w których udział wzięły 853 osoby. Były to: konkursy, quizy, lekcje biblioteczne, cykle głośnego czytania, wycieczki do biblioteki, wystawki, imprezy czytelnicze, gry i zabawy czytelnicze, po raz 13 zorganizowany został Biblioteczny Konkurs Recytatorski „Spotkanie z Poezją”. Biblioteka bierze również udział w akcjach ogólnopolskich promujących czytelnictwo takich jak: Tydzień Bibliotek, Narodowe Czytanie, dla najmłodszych od kilku lat realizuje Projekt „Mała książka-wielki człowiek” organizowany przez Instytut Książki i kierowany do dzieci w wieku przedszkolnym. Każde dziecko biorące w projekcie otrzymuje wyjątkową książkę „Pierwsze czytanki”, starannie dobrany zestaw utworów wybitnych polskich poetów i pisarzy dziecięcych, zakładki oraz kartę upoważniającą do zbierania zakładek, a rodzice broszurę-praktyczny poradnik o korzyściach wypływających z codziennego czytania dziecku i odwiedzania z nim biblioteki. Czytelnicy po uzbieraniu 10 naklejek otrzymują dyplom i drobne upominki. Projekt realizowany jest bez wkładu własnego.

W związku z 500-leciem Kleszczel biblioteka zorganizowała 18 imprez: konkurs literacki „*Jestem stąd*”, plastyczny „*Pomaluj swój świat*”, fotograficzny „*To jest mój świat*”, 3 wystawy pokonkursowe, imprezy z cyklu „*Legendy ziemi kleszczelowskiej*” (6 spotkań), wystawa historyczna o Kleszczelach pod hasłem „*Każde miejsce opowiada swoją historię*” (przed budynkiem szkoły podstawowej i w auli szkoły), konkurs historyczny „*Kleszczele - Moja Mała Ojczyzna*”, uroczysty apel z okazji 500-lecia Kleszczel, impreza czytelnicza dla dzieci z przedszkola „*I my poznajemy historię Kleszczel*”, wystawa „*Kleszczele w pocztówce*”, impreza czytelnicza „*Poznajemy historię Kleszczel*”, wystawa pod hasłem „*Zapisani w historii Kleszczel*” przedstawiająca sylwetki postaci związanych z Kleszczelami (aula szkoły podstawowej), konkurs plastyczny „*Legendy Kleszczel i okolic*”, promocja karty pocztowej z wizerunkiem dworca kolejowego w Kleszczelach.

Przy organizacji imprez Biblioteka współpracowała:

- ze szkołą: konkurs wiedzy o Kleszczelach „*Kleszczele-Moja Mała Ojczyzna*”, apel z okazji 500-lecia Kleszczel, impreza czytelnicza „*Legendy ziemi kleszczelowskiej*”, konkurs „*Ania z Zielonego Wzgórza*”, wystawa pokonkursowa „*Pomaluj swój świat*”, impreza z cyklu „*I my poznajemy historię Kleszczel*”, głośne czytanie, wycieczki do biblioteki,
- z MOKSiR-em: przygotowanie niektórych imprez związanych z 500-leciem Kleszczel, *Narodowe Czytanie*, wzajemne promowanie organizowanych imprez,
- z Przedszkolem w Kleszczelach: gry i zabawy literackie, 5 spotkań z cyklu „*Legendy ziemi kleszczelowskiej*”, konkurs plastyczny „*Legendy Kleszczel i okolic*”, głośne czytanie, impreza czytelnicza „*W świecie dinozaurów*”, zajęcia plastyczne „*Lokomotywa*”, impreza czytelnicza z okazji *Dnia Pluszowego Misia*, „*Poznajemy poezję – Jan Brzechwa*”, „*Poznajemy drzewa*”,
- z Kołem Gospodyń MALWA: *Narodowe Czytanie*,
- z Kołami Gospodyń Wiejskich w Daszach i Dobrowodzie: wystawa historyczna „*Każde miejsce opowiada swoją historię*”,
- z Ochotniczą Strażą Pożarną w Kleszczelach: wystawa historyczna „*Każde miejsce opowiada swoją historię*”,
- z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Przyjazny Transport: promocja kartki pocztowej z dworcem w Kleszczelach,
- z innymi bibliotekami w województwie: w zakresie wymiany doświadczeń.

Biblioteka gromadzi materiały dotyczące Kleszczel i okolicy (prace magisterskie, wycinki prasowe, dokumenty, zdjęcia, pocztówki, zaproszenia). W celu jak najpełniejszej obsługi czytelników biblioteka gromadzi również zestawienia bibliograficzne, okolicznościowe, literatury polskiej i obcej, osobowe, dotyczące regionu. Gromadzone są również materiały wykorzystane przez nauczycieli, takie jak: scenariusze imprez, propozycje lekcji bibliotecznych, konkursów, pogadanek.

W ciągu roku złożono do biblioteki 1 wniosek o udostępnienie informacji publicznej i na 1 udzielono pozytywnej odpowiedzi. W 2023 roku nie wpłynęła żadna petycja. Wydano 8 zarządzeń kierownika biblioteki i 0 decyzji administracyjnych. Nie prowadzono postępowań sądowych z udziałem MBP Kleszczele.

3. Pomoc społeczna

Utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust. 18 ustawy o pomocy społecznej. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kleszczelach, w roku sprawozdawczym w stosunku pracy pozostawało 4 osoby. Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia pracowników socjalnych. Zatrudnienie w MOPS przedstawiało się następująco: kierownik, główny księgowy zatrudniony w wymiarze ½ etatu, 1 pracownik socjalny, pracownik ds. świadczeń rodzinnych. Wszyscy pracownicy zatrudnieni w Ośrodku posiadają wymagane ustawowo kwalifikacje do wykonywania zawodu.

Zgodnie z art. 110 ust.11 ustawy ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 tys. mieszkańców lub proporcjonalnie do

liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczelach realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2023 r. udzielił ogółem pomocy 95 rodzinom. Między innymi były to:

- 41 to osoby samotnie gospodarujące,
- 22 rodziny z dziećmi,
- 9 rodzin niepełnych,
- 6 rodzin emerytów i rencistów.

W 2023 r. wydano łącznie 156 decyzji administracyjnych, z czego:

- pomoc społeczna - 106
- fundusz alimentacyjnych - 10
- świadczenia rodzinne - 92

W 2023 r. do MOPS wpłynęło ogółem 942 wniosków i podań dotyczących: przyznania świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, udostępnienia danych osobowych, pomocy finansowej i niefinansowej (z pomocy społecznej) jak również pisma nawiązujące do współpracy z Sądami, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Komornikami Sądowymi, instytucjami rządowymi i samorządowymi, notami księgowymi i fakturami.

Najczęstszym powodem przyznawania pomocy przez MOPS w Kleszczelach w 2023 r. było: ubóstwo (na podstawie tej przesłanki pomocy udzielono 38 rodzinom) w dalszej kolejności:

- bezrobocie - 26
- niepełnosprawność - 21
- długotrwała lub ciężka choroba - 7
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych - 2
- potrzeba ochrony macierzyństwa - 5
- alkoholizm - 1
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego - 1
- bezdomność - 0
- przemoc w rodzinie - 0
- sieroctwo - 0
- zdarzenie losowe - 0

W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równoczesne występowanie kilku dysfunkcji.

W roku 2023 przyznawano najczęściej zasiłki celowe na zakup żywności, leków, energii elektrycznej, opału a także cele bytowe. W roku sprawozdawczym z pomocy skorzystało 18 rodzin. Łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 15.265.00 zł.

Do Domu Pomocy Społecznej kierowane są osoby niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, które wymagają całodobowej opieki ze względu na zły stan zdrowia, podeszły wiek, niepełnosprawność, a opieka zapewniona przez rodzinę jest niewystarczająca.

Pobyt w DPS jest odpłatny, osoba kierowana ponosi odpłatność w wysokości 70% własnego dochodu. Pozostałą kwotę ponosi rodzina, której dochód przekracza 300%

ustawowego kryterium dochodowego, przy czym kwota pozostała po dokonaniu opłat nie może być niższa niż 300% ustawowego kryterium dochodowego, przy czym kwota pozostała po dokonaniu opłat nie może być niższa niż 300% ustawowego kryterium dochodowego oraz w ostatniej kolejności gmina. Utrzymanie podopiecznych w DPS jest najdroższą formą pomocy.

W roku 2023 odpłatność gminy za pobyt w DPS była realizowana dla 6 osób. Na ten cel wydatkowano kwotę - 265 875,88 zł.

Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2020 r. poz.808 zw zm.) polegająca na prowadzeniu postępowań w sprawach funduszu alimentacyjnego, podejmowaniu działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych odbywała się na podstawie stosownych upoważnień wydanych przez Burmistrza Kleszczel.

Kwoty wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz osób uprawnionych w 2023 r. wyniosła 69 600,00 zł, liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyniosła 10 osób, liczba dłużników zobowiązanych do spłaty zadłużenia z funduszu alimentacyjnego wyniosła 18 osób, liczba dłużników zobowiązanych do spłaty zadłużenia z zaliczki alimentacyjnej oraz funduszu alimentacyjnego wyniosła 8 osób.

Kwota zwróconych – wyegzekwowanych świadczeń od dłużników alimentacyjnych w prowadzonych postępowaniach w 2023 r. wyniosła 17 913,96 zł.

W sprawie dodatków mieszkaniowych w roku 2023 wydano łącznie 5 decyzji. Decyzje w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego wydawane są na okres 6 m-cy, ewentualna zmiana w tym czasie w sytuacji rodzinnej i dochodowej nie wpływają na zmianę wysokości dodatku. W 2023 r. wypłacono dodatków mieszkaniowych, na kwotę 8.781,77 zł. Dodatki wypłaca się zarządcy domu lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal. Dodatek wypłaca się w całości do rąk osoby będącej właścicielem domu jednorodzinnego.

Pozostałe działania MOPS omówione zostały szczegółowo w części poświęconej realizacji programów i strategii.

2. Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie gminy funkcjonuje 5 jednostek OSP: Kleszczele, Dasze, Dobrowoda, Policzna i Saki. Jednostka OSP w Kleszczelach jest włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Trzy jednostki, tj. w Kleszczelach, w Daszach i w Dobrowodzie, są wyposażone w wozy pożarnicze. OSP w Kleszczelach posiada łódź motorową.

W 2023 r. OSP w Kleszczelach brała udział w 33 akcjach, w tym:

- wyjazd do pożaru – 9 wyjazdów, udział brało 57 strażaków ratowników i 11 pojazdów,
- wyjazd do zagrożenia miejscowego – 24 wyjazdy, udział brało 114 strażaków ratowników i 25 pojazdów.
- wyjazd na ćwiczenia – 2 wyjazdy, udział brało 9 strażaków ratowników i 2 pojazdy.
OSP w Dobrowodzie brała udział w 3 akcjach, w tym :
- wyjazd do zagrożenia miejscowego – 3 wyjazdy, udział brało 18 strażaków ratowników i 3 pojazdy.
OSP w Daszach brała udział w 2 akcjach, w tym:
- wyjazd do pożaru – 1 wyjazd, udział brało 3 strażaków ratowników i 1 pojazd,
- wyjazd do zagrożenia miejscowego – 1 wyjazd, udział brało 4 strażaków ratowników i 1 pojazd.

Pozostałe OSP, tj. Saki i Policzna nie brały udziału w żadnych akcjach ratowniczo-gaśniczych.

Łącznie na realizację zadań gminy w zakresie ochrony przeciwpożarowej w 2023 r., w tym funkcjonowanie 5 jednostek ochotniczej straży pożarnej, wydatkowano środki w kwocie 93.848,28 zł.

5. System gospodarowania odpadami komunalnymi

Odbiorem i transportem odpadów z terenu gminy Kleszczele zajmowało się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Hajnówce na podstawie przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Przedmiotem zamówienia było odbieranie, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych z zamieszkałych nieruchomości położonych na terenie gminy Kleszczele. Zmieszane odpady komunalne, odpady segregowane oraz odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone były odbierane i transportowane do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce, ul. Kleszczelowska 35.

Z terenu gminy Kleszczele w 2023 r. do wskazanego zakładu trafiło razem 377,79 Mg odpadów komunalnych, w tym 158,95 Mg odpadów komunalnych zmieszanych i 47,37 Mg odpadów ulegających biodegradacji. Odpady trafiły na linię sortowniczą, skąd wydzielone zostały poszczególne frakcje odpadów. Odpady biodegradowalne zostały poddane kompostowaniu i recyklingowi materiałowemu. Pozostałości z sortowania zostały przerobione na paliwo alternatywne.

Zapisy uchwały Nr XXII/204/2022 Rady Miejskiej w Kleszczelach z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kleszczele zmienionej uchwałą Nr XXVIII/244/2022 Rady Miejskiej w Kleszczelach z dnia 15 grudnia 2022 r. wprowadziły zmiany w systemie gospodarowania odpadami poprzez zróżnicowanie częstotliwości odbioru niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne z podziałem na miasto i wieś z tym, że w okresie od kwietnia do października częstotliwość odbierania tych odpadów dla zabudowy jednorodzinnej, w części miejskiej nie mogła być rzadsza niż raz na dwa tygodnie. W części wiejskiej zmieszane odpady komunalne oraz bioodpady odbierane były raz w miesiącu.

Ponadto, właściciel nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej miał możliwość wyboru, czy chce kompostować w przydomowym kompostowniku bioodpady i z tego tytułu przysługiwało mu częściowe zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Właściciel nieruchomości jednorodzinnej chcąc skorzystać z częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami musiał złożyć nową deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i zadeklarować w niej posiadanie własnego kompostownika.

Odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz opony do 20 cali odbierane były systemem objazdowym.

Według złożonych deklaracji na terenie całej gminy zadeklarowanych do odbioru odpadów było 1.794 mieszkańców. Z podanej liczby 856 osób zamieszkiwało miasto Kleszczele, a 938 osoby zamieszkiwały na terenie wiejskim.

Uchwałą Nr XXVIII/246/2022 Rady Miejskiej w Kleszczelach z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty ustalono stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi w sposób selektywny dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych w wysokości 33,00 zł miesięcznie od każdej osoby zamieszkującej nieruchomość. Zwolniono

z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, w wysokości 10,00 zł miesięcznie od każdej osoby zamieszkującej daną nieruchomość. Określono podwyższoną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w wysokości 66,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny. Zastosowanie podwyższonej stawki (66,00 zł) opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za uchylenie się od obowiązku segregacji odpadów ma na celu wymuszenie od mieszkańca prawidłowej segregacji odpadów.

Ustalono ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe w przypadku, gdy odpady są zbierane w sposób selektywny, w wysokości 206,00 zł.

Łączna masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi wyniosła 102,0045 Mg. Masa ta została wysortowana z odpadów o kodzie 15 01 06 - zmieszane odpady opakowaniowe oraz z odpadów o kodzie 20 03 01 - niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

Zgodnie z art. 3b ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35% wagowo - za rok 2023. Według dokonanych wyliczeń za 2023 r. poziom ten wyniósł 27,16%. Gmina Kleszczele nie osiągnęła wymaganego poziomu.

Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości:

- 1) 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029;
- 2) 20% wagowo - za każdy rok w latach 2030-2034;
- 3) 10% wagowo - w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych.

Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych za 2023 r. wyniósł 1,37% i jest on niższy o 3,11 % w stosunku do 2022 r.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wyniósł 0,08% i jest on niższy w stosunku do poprzedniego roku.

Monitoring składowiska odpadów w fazie poeksploatacyjnej.

Na podstawie badań monitoringowych zrekultywowanego składowiska odpadów w Kleszczelach wykonanych w 2023 r. przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie stwierdzono, że jakość wody podziemnej i jej stan chemiczny w 3 piezometrach był dobry. Sprawdzenie sprawności systemu odprowadzania gazu składowiskowego nie wykazało nieprawidłowości w jego funkcjonowaniu. W badanych 5 punktach nie wykryto stężenia metanu. W studni odcieków nie stwierdzono występowania odcieków.

6. Gospodarka wodno - ściekowa

W gminie Kleszczele wodę do potrzeb pitnych, bytowo-gospodarczych, w gospodarstwach domowych, w zakładach pracy i użyteczności publicznej oraz na cele p.poż pobiera się z następujących wodociągów:

- 1) ujęcie wody – Kleszczele I, które posiada 2 studnie wiercone:
 - ✓ SW -1 zlokalizowana z hydrofornią przy ul. Kościelnej

✓ SW – 2 zlokalizowana przy ul. Plac Parkowy

Z tego ujęcia siecią wodociągową rozprowadza się wodę we wszystkich ulicach centralnej części miasta, w tym do oczyszczalni ścieków.

- 2) ujęcie wody – Kleszczele II – własność Spółdzielni Mieszkaniowej przy ul. Akacyjowej, posiada dwie studnie wiercone, obsługujące osiedle mieszkaniowe przy ul. Akacyjowej oraz wieś: Dasze, Pogreby, Żuki, Piotrowszczyzna i Gruzka.
- 3) wiejski wodociąg grupowy — Suchowolce z ujęciem wody posiadającym dwie studnie wiercone: SW-2 - studnia podstawowa i SW-1 - studnia awaryjna.
- 4) ujęcie wody Kuzawa w Gminie Czeremcha, zasilające wieś: Dobrowoda i Repczyce
- 5) ujęcie wody Dubicze Cerkiewne w Gminie Dubicze Cerkiewne, zasilające wieś: Policzna, Kuraszewo i Biała Straż.

Na koniec 2022 r. długość gminnej sieci wodociągowej na terenie gminy wynosiła 61,82 km.

Aktualnie obowiązująca taryfa: 2,71 - 3,39 za 1 m³ wody i opłata abonamentowa w wysokości 2,03 - 4,29 zł. Obecnie zatwierdzaniem nowych taryf, opracowanych przez eksploatatorów wodociągu, zajmuje się Gospodarstwo Państwowe Wody Polskie. Kontrolę nad przydatnością wody do spożycia sprawuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Hajnówce.

Na terenie gminy Kleszczele funkcjonuje oczyszczalnia ścieków zlokalizowana przy ul. Sienkiewicza. Oczyszczalnia ta to kontenerowa oczyszczalnia ścieków typu BOS 100. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Nurzec. Do oczyszczalni doprowadzane są ścieki bytowo – gospodarcze. Wszystkie zamieszkane nieruchomości z terenu gminy nieprzyłączone do kanalizacji sanitarnej zobowiązane są do opróżniania zbiorników bezodpływowych (szamb). W tym celu na terenie oczyszczalni w Kleszczelach znajduje się punkt zlewny, w którym przyjmowane są ścieki dowożone taborem samochodowym. Usługi w zakresie odbierania nieczystości ciekłych na terenie świadczyło siedem podmiotów posiadających zezwolenie Burmistrza Kleszczel.

W sieć kanalizacji sanitarnej wyposażone są Kleszczele, Repczyce i częściowo Dobrowoda.

Długość sieci kanalizacyjnej grawitacyjnej wynosi 14.332,5 mb, natomiast długość sieci tłocznej – 8.162,5 mb. Na sieci zainstalowanych jest 13 przepompowni ścieków.

W przeciągu 2023 r. wydano 14 zgód na przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej.

Aktualnie obowiązująca taryfa: 7,59 zł za 1m³ ścieków i opłata abonamentowa w wysokości 6,57 zł. Tak jak w przypadku taryf na wodę taryfy na ścieki ustalane zostały przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Liczba zarejestrowanych zbiorników bezodpływowych wynosi 343 oraz 73 przydomowych oczyszczalni ścieków.

7. Drogi gminne

Na terenie gminy miejsko-wiejskiej Kleszczele do kategorii dróg gminnych zaliczonych jest pięćdziesiąt cztery odcinki dróg o łącznej długości 63,016 km. Wśród nich nawierzchnię bitumiczną posiadają drogi o długości 25,257 km, 0,116 km nawierzchnię brukowcową, pozostałe 37,643 km - nawierzchnię gruntową lub wzmocnioną żwirem.

Stan techniczny nawierzchni dróg gminnych o nawierzchni bitumicznej w większości jest zadowalający. W najgorszym stanie technicznym, biorąc pod uwagę drogi o nawierzchni

bitumicznej, są drogi gminne nr 109157B na odcinku Kleszczele – Repczyce oraz 109142B w miejscowości Dasze. Drogi gminne o nawierzchni nieutwardzonej, ze względu na niską nośność nawierzchni i duże obciążenia wynikające z ruchu ciężkich pojazdów, wymagają częstego uzupełniania nawierzchni oraz wyrównywania i profilowania. Wykonywane sukcesywnie prace w tym zakresie poprawiają stan, niestety na krótki czas.

W 2023 r. letnie utrzymanie dróg gminnych obejmowało:

1) na obszarze wiejskim:

- równanie i uzupełnianie istniejących nawierzchni żwirowych,
- uzupełnianie poboczy wzdłuż jedni o nawierzchni bitumicznej,
- usuwanie zakrzaczenia,
- koszenie poboczy,
- usuwanie zakrzaczeń ograniczających widoczność oznakowania pionowego.

2) na terenie miasta Kleszczele:

- sprzątanie ulic i placów,
- nasadzenia kwiatów,
- usuwanie chwastów z chodników i jezdni,
- koszenie poboczy, pasów zieleni i placów,
- usuwanie zakrzaczeń ograniczających widoczność oznakowania pionowego.

Bieżące utrzymanie w zakresie równania i uzupełniania nawierzchni żwirowych realizowane było poprzez zlecenie podmiotom zewnętrznym, natomiast inne prace wykonywane były siłami własnymi oraz własnym sprzętem.

8. Zamówienia publiczne

W 2023 r. zostało przeprowadzonych 7 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego (tzw. postępowania krajowe, których wartość szacunkowa wynosił powyżej 130.000,00 zł netto, a poniżej progów unijnych).

Wykaz postępowań:

- 1) „Przebudowa infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą” – postępowanie rozstrzygnięte. Umowę z Wykonawcą, tj. Przedsiębiorstwem Drogowo-Mostowym „MAKSUBUD” Sp. z o.o., ul. Mickiewicza 183, 17-100 Bielsk Podlaski zawarto 04.04.2023 r.;
- 2) „Budowa ścieżki edukacyjno-turystycznej wokół zalewu „Repczyce” – postępowanie rozstrzygnięte. Umowę z Wykonawcą, tj. Konsorcjum Bronek, ul. 3 Maja 11, 08-210 Platerów, Lider Konsorcjum: TARTAK BRONEK Sp. z o.o. ul. 3 Maja 11, 08-210 Platerów, Członek Konsorcjum: TARTAK „BRONEK” Mieczysław Bronisz, ul. 3 Maja 11, 08-210 Platerów zawarto w dniu 04.05.2023 r.;
- 3) „Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej we wsi Gruzka wraz z zagospodarowaniem terenu w sąsiedztwie osiedla byłego PGR” – postępowanie rozstrzygnięte. Umowę z Wykonawcą, tj. Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka zawarto w dniu 16.06.2023 r.;
- 4) „Remont drogi gminnej Nr 109155B oraz 109150B do wsi Zaleszany i Saki” – postępowanie rozstrzygnięte. Umowę z Wykonawcą, tj. Przedsiębiorstwem Drogowo-Mostowym

„MAKSBUŁ” Sp. z o.o., ul. Mickiewicza 183, 17-100 Bielsk Podlaski zawarto 11.08.2023 r.

- 5) „Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Dobrowoda i Kleszczel” – postępowanie rozstrzygnięte. Umowę z Wykonawcą, tj. Rejonowym Związkiem Spółek Wodnych w Siemiatyczach, ul. Armii Krajowej 35, 17-300 Siemiatycze, zawarto w dniu 05.10.2023 r.;
- 6) „Zakup biletów miesięcznych dla uczniów dojeżdżających do szkoły na terenie Gminy Kleszczel”. Zamówienia zostało udzielone firmie Podlaska Komunikacja Samochodowa NOVA Spółka Akcyjna, ul. Boh. Monte Cassino 8, 15-873 Białystok. Umowa została zawarta w dniu 18.08.2023 r.
- 7) „Odbieranie, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w Gminie Kleszczel” – postępowanie rozstrzygnięte, umowa z Wykonawcą tj. Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o.o. ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka została zawarta w dniu 28.12.2023 r.

9. Sprawy administracyjne

W 2023 r. Burmistrz Kleszczel wydał 3.067 decyzji. Do Samorządowego Kolegium Odwoławczego zaskarżonych zostało 5 decyzji, z czego 2 decyzje SKO utrzymało w mocy, 2 zostały częściowo uchylone, a jedno odwołanie SKO uznało za bezzasadne i pozostawiło bez rozpatrzenia. Jedna decyzja została zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, a następnie wyrok WSA został zaskarżony do Naczelnego Sądu Administracyjnego. NSA utrzymał wyrok w mocy.

W Urzędzie Miejskim w Kleszczelach w 2023 r. wydano 137 dowodów osobistych, przyjęto 18 zgłoszeń utraty dowodu osobistego i unieważniono 17 dowodów oraz wydano 55 Kart Dużej Rodziny (55 kart tradycyjnych i 55 kart elektronicznych), anulowano 6 kart tradycyjnych i 6 elektronicznych w związku z upływem ważności oraz 1 kartę z powodu zgonu posiadacza.

W roku sprawozdawczym do Urzędu Miejskiego w Kleszczelach wpłynęły 84 wnioski o udzielenie informacji publicznej. Informacji w żądanym zakresie udzielono na 82 wnioski, jeden wniosek nie dotyczył informacji publicznej, jeden wniosek pozostawiono bez rozpoznania wobec braku uzupełnienia.

W 2023 r. w Urzędzie Stanu Cywilnego w Kleszczelach sporządzono 31 aktów stanu cywilnego, w tym 6 urodzeń, 14 małżeństw i 11 zgonów. Liczba mieszkańców, którzy zawarli w 2023 r. związek małżeński wynosi 20 osób, w tym 11 mężczyzn i 9 kobiet. Wydano 1 decyzję w sprawie zmiany imienia. Wykonano migrację 351 aktów stanu cywilnego do elektronicznego systemu Rejestr Stanu Cywilnego, wydano 299 odpisów aktów stanu cywilnego, sporządzono 70 wzmianek przy aktach i 284 przypisków. Nadano 7 numerów PESEL oraz zastrzeżono 25 numerów PESEL.

Spis tabel:

Tabela 1. Mieszkańcy gminy Kleszczele (według stanu na 31.12.2023 r.)	4
Tabela 2. Dane demograficzne w latach 2018 – 2023 (<i>meldunek stały</i>)	5
Tabela 3. Wykonanie planu dochodów według źródeł	8
Tabela 4. Dochody gminy w latach 2019 – 2023	9
Tabela 5. Wykonanie planu wydatków według źródeł	10
Tabela 6. Wydatki gminy w latach 2019 – 2023.....	12
Tabela 7. Stan techniczny zasobu mieszkaniowego.....	17
Tabela 8. Realizacja świadczeń rodzinnych w 2023 r.....	21
Tabela 9. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Kleszczelach	28
Tabela 10. Finansowanie przez Gminę Kleszczele Szkoły Podstawowej w Kleszczelach oraz Przedszkola w Kleszczelach.....	39
Tabela 11. Współpraca MOKSiR w Kleszczelach z innymi podmiotami krajowymi w 2023 r.	42
Tabela 12. Czytelnicy i wypożyczenia w bibliotekach w województwie podlaskim w 2023 r.	49

Spis wykresów:

Wykres 1. Przyrost naturalny w latach 2018 - 2023	6
Wykres 2. Struktura ludności w 2023 r.	6
Wykres 3. Struktura dochodów w 2023 r.	9
Wykres 4. Dochody gminy w latach 2019 – 2023	10
Wykres 5. Struktura wydatków w 2023 r.	11
Wykres 6. Wydatki gminy w latach 2019 – 2023.	12